

**KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.
VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**

30 EYLÜL 2018 TARİHİNDE SONA EREN
DOKUZ AYLIK ARA DÖNEME AİT
ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

İÇİNDEKİLER	SAYFA
ARA DÖNEM ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	1-2
ARA DÖNEM ÖZET KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	3
ARA DÖNEM ÖZET KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	4
ARA DÖNEM ÖZET KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	5
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR	6-51
DİPNOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	6-7
DİPNOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	7-8
DİPNOT 3 YENİ VE REVİZE EDİLMİŞ TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI	8-12
DİPNOT 4 DEĞİŞEN MUHASEBE POLİTİKALARININ ETKİLERİ	12-21
DİPNOT 5 ÖNEMLİ MUHASEBE DEĞERLENDİRME, TAHMİN VE VARSAYIMLARI	21-23
DİPNOT 6 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	23
DİPNOT 7 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	24-27
DİPNOT 8 TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR	27-28
DİPNOT 9 STOKLAR	29
DİPNOT 10 MADDİ DURAN VARLIKLAR	30-32
DİPNOT 11 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	32
DİPNOT 12 DİĞER DÖNEN VE DURAN VARLIKLAR	33
DİPNOT 13 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER	33-34
DİPNOT 14 BORÇLANMALAR	34-37
DİPNOT 15 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR	37
DİPNOT 16 TAAHHÜTLER	38-39
DİPNOT 17 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	40
DİPNOT 18 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ	41-42
DİPNOT 19 GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)	42-44
DİPNOT 20 PAY BAŞINA KAZANÇ / (KAYIP)	44
DİPNOT 21 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	45-48
DİPNOT 22 FİNANSAL ARAÇLAR	48-50
DİPNOT 23 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	51
DİPNOT 24 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR	51

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ARA DÖNEM ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

		Bağımsız Denetimden Geçmemiş Cari Dönem 30 Eylül 2018	Bağımsız Denetimden Geçmiş Dönem 31 Aralık 2017
	Dipnot Referansları		
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar		1.189.546.987	644.128.688
Nakit ve Nakit Benzerleri		10.688.733	16.241.710
Finansal Yatırımlar		28.002.821	17.333.500
Ticari Alacaklar		667.890.702	416.289.378
<i>İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	7	34.830.295	29.316.824
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	8	633.060.407	386.972.554
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar		46.358.960	25.216.799
<i>Finans Sektörü Faaliyetlerinden</i>			
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Alacaklar</i>		46.358.960	25.216.799
Diğer Alacaklar		155.738	210.251
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>		155.738	210.251
Türev Araçlar		42.782.660	10.989.917
Stoklar	9	239.517.847	109.867.482
Peşin Ödenmiş Giderler		70.595.048	14.964.355
<i>İlişkili Taraflara Peşin Ödenmiş Giderler</i>	7	2.953.387	-
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Peşin Ödenmiş Giderler</i>	13	67.641.661	14.964.355
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	19	820.770	500.500
Diğer Dönen Varlıklar	12	82.733.708	32.514.796
Duran Varlıklar		1.310.122.431	1.181.916.658
Finansal Yatırımlar		25.580.447	9.725.860
Ticari Alacaklar		109.294.584	114.769.919
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	8	109.294.584	114.769.919
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar		169.256.844	133.773.952
<i>Finans Sektörü Faaliyetlerinden</i>			
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Alacaklar</i>		169.256.844	133.773.952
Türev Araçlar		139.043.645	43.959.667
Maddi Duran Varlıklar	10	486.854.108	463.849.772
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	11	197.366.410	217.768.342
<i>Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar</i>		197.366.410	217.768.342
Peşin Ödenmiş Giderler	13	1.456.925	1.022.671
Ertelenmiş Vergi Varlığı	19	112.234.603	80.160.836
Diğer Duran Varlıklar	12	69.034.865	116.885.639
TOPLAM VARLIKLAR		2.499.669.418	1.826.045.346

Ekteki dipnotlar bu ara dönem özet konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ARA DÖNEM ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

		Bağımsız Denetimden Geçmemiş Cari Dönem 30 Eylül 2018	Bağımsız Denetimden Geçmiş Dönem 31 Aralık 2017
	Dipnot Referansları		
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler		1.079.058.260	426.246.801
Kısa Vadeli Borçlanmalar	14	360.096.017	103.579.448
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	14	349.483.600	69.014.019
Ticari Borçlar		276.301.585	190.053.554
<i>İlişkili Taraflara Ticari Borçlar</i>	7	4.655.685	8.032.624
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar</i>	8	271.645.900	182.020.930
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar		7.865.868	5.700.070
Türev Araçlar		9.472.930	5.600.630
Ertelenmiş Gelirler	13	25.518.175	9.463.782
Kısa Vadeli Karşılıklar		47.321.971	40.575.881
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin</i>			
<i>Kısa Vadeli Karşılıklar</i>		2.792.114	2.242.153
<i>Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar</i>	15	44.529.857	38.333.728
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	12	2.998.114	2.259.417
Uzun Vadeli Yükümlülükler		1.130.099.565	1.044.794.111
Uzun Vadeli Borçlanmalar	14	1.062.204.558	1.000.454.748
Türev Araçlar		31.266.115	13.207.407
Uzun Vadeli Karşılıklar		29.183.454	30.128.707
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin</i>			
<i>Uzun Vadeli Karşılıklar</i>		21.526.961	17.593.975
<i>Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar</i>	15	7.656.493	12.534.732
Ertelenmiş Gelirler	13	7.445.438	1.003.249
ÖZKAYNAKLAR		290.511.593	355.004.434
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		290.511.593	355.004.434
Ödenmiş Sermaye		600.000.000	600.000.000
Sermaye Düzeltme Farkları		22.585.778	22.585.778
Birleşmeye İlişkin İlave Özsermaye Katkısı		5.305.130	5.305.130
Paylara İlişkin Primler/İskontolar		6.165.231	6.165.231
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak		147.241.319	147.733.159
Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler			
<i>Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/Kayıpları</i>		155.282.589	155.774.429
<i>Tanımlanmış Fayda Planlarının Birikmiş</i>			
<i>Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları</i>		(8.041.270)	(8.041.270)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş			
Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		(41.240.983)	(3.859.905)
<i>Yabancı Para Çevrim Farkları</i>		1.067.151	215.704
<i>Nakit Akış Riskinden Korunma</i>			
<i>Muhasebesine İlişkin Kayıpları</i>		(42.308.134)	(4.075.609)
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler		1.031.613	1.031.613
Geçmiş Yıllar Zararları		(430.465.691)	(430.863.437)
Net Dönem (Zararı)/Karı		(20.110.804)	6.906.865
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		-	-
TOPLAM KAYNAKLAR		2.499.669.418	1.826.045.346

Ekteki dipnotlar bu ara dönem özet konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

1 OCAK - 30 EYLÜL 2018 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

		Bağımsız Denetimden Geçmemiş 1 Ocak- 30 Eylül 2018	Bağımsız Denetimden Geçmemiş 1 Temmuz- 30 Eylül 2018	Bağımsız Denetimden Geçmemiş 1 Ocak- 30 Eylül 2017	Bağımsız Denetimden Geçmemiş 1 Temmuz- 30 Eylül 2017
	Dipnot Referansları				
Hasılat	17	985.459.465	368.719.124	615.460.321	291.684.398
Satışların Maliyeti (-)	17	(805.332.734)	(269.686.846)	(547.862.285)	(243.150.081)
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar		180.126.731	99.032.278	67.598.036	48.534.317
Finans Sektörü Faaliyetleri Hasılatı	17	304.051.946	99.875.936	178.145.050	11.562.880
Finans Sektörü Faaliyetleri Maliyeti (-)	17	(215.615.810)	(43.503.491)	(151.759.596)	(2.898.112)
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar		88.436.136	56.372.445	26.385.454	8.664.768
BRÜT KAR		268.562.867	155.404.723	93.983.490	57.199.085
Genel Yönetim Giderleri (-)	18	(34.062.090)	(13.144.729)	(27.333.346)	(9.661.849)
Pazarlama Giderleri (-)	18	(57.137.589)	(23.665.539)	(23.796.770)	(12.199.343)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	18	(6.955.407)	(2.655.298)	(3.576.651)	(1.673.420)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler		176.440.833	109.591.167	201.606.249	53.966.536
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)		(12.174.348)	(2.360.155)	(149.114.189)	(43.404.181)
ESAS FAALİYET KARI		334.674.266	223.170.169	91.768.783	44.226.828
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler		16.036.778	12.910.454	6.404.986	5.183.183
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)		(278.876)	(7.714)	(1.679.453)	(1.451.834)
FİNANSMAN GİDERLERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI		350.432.168	236.072.909	96.494.316	47.958.177
Finansman Giderleri (-)	14	(389.858.577)	(248.780.528)	(102.219.342)	(40.049.282)
VERGİ ÖNCESİ (ZARAR) / KAR		(39.426.409)	(12.707.619)	(5.725.026)	7.908.895
Vergi Geliri / (Gideri)		19.315.605	12.503.296	(3.187.271)	(2.231.820)
Dönem Vergi Gideri	19	-	-	-	-
Ertelenmiş Vergi Geliri / (Gideri)	19	19.315.605	12.503.296	(3.187.271)	(2.231.820)
DÖNEM (ZARARI) / KARI		(20.110.804)	(204.323)	(8.912.297)	5.677.075
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		-	-	(4.823.922)	(2.029.256)
Ana Ortaklık Payları		(20.110.804)	(204.323)	(4.088.375)	7.706.331
Pay Başına (Kayıp) / Kazanç	20	(0,0003)	(0,0000)	(0,0001)	0,0001
DİĞER KAPSAMLI (GİDERLER)/ GELİRLER:					
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar		(37.381.078)	(16.622.885)	(380.783)	49.332
Yabancı Para Çevrim Farkları		851.447	634.694	(380.783)	49.332
Riskten Korunma Kayıpları		(38.232.525)	(17.257.579)	-	-
Diğer Kapsamlı (Gider) / Gelir		(37.381.078)	(16.622.885)	(380.783)	49.332
TOPLAM KAPSAMLI (GİDER) / GELİR		(57.491.882)	(16.827.208)	(9.293.080)	5.726.407
Toplam Kapsamlı (Gider) / Gelirin Dağılımı:		(57.491.882)	(16.827.208)	(9.293.080)	5.726.407
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		-	-	(4.823.922)	(2.029.256)
Ana Ortaklık Payları		(57.491.882)	(16.827.208)	(4.469.158)	7.755.663

Ekteki dipnotlar bu ara dönem özet konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

1 OCAK – 30 EYLÜL 2018 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU (Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler		Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler		Birikmiş Karlar											
	Tanımlanmış Fayda Planlarının		Yeniden Ölçüm Kazanç / Kayıpları		Yabancı Para Çevrim Farkları		Riskten Korunma Kazanç / Kayıpları		Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler		Geçmiş Yıllar Zararları		Net Dönem Karı / (Zararı)		Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	
	Ödenmiş Sermaye	Sermaye Düzeltme Farkları	Birleşmeye İlişkin İlave Özsermaye Katkısı	Paylara İlişkin Primler/İskontolar	Yeniden Ölçüm Kazanç / Kayıpları	Yabancı Para Çevrim Farkları	Riskten Korunma Kazanç / Kayıpları	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Zararları	Net Dönem Karı / (Zararı)	Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	Kontrol Gücü Olmayan Paylar	Özkaynaklar	Özkaynaklar	Özkaynaklar	Özkaynaklar
1 Ocak 2017 itibarıyla bakiyeler (Dönem Başı)	600.000.000	22.585.778	5.305.130	6.165.231	161.758.060	(8.639.021)	487.014	-	1.031.613	(366.976.506)	(73.505.481)	348.211.818	(24.572.384)	323.639.434		
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(73.505.481)	73.505.481	-	-	-		
Toplam Kapsamlı Gelir / (Gider)	-	-	-	-	-	(380.783)	-	-	-	(4.088.375)	(4.469.158)	(4.823.922)	(9.293.080)			
Pay Bazı İşlemler Nedeniyle Meydana Gelen Artış	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.746.616	-	9.746.616	29.396.306	39.142.922		
30 Eylül 2017 itibarıyla bakiyeler (Dönem Sonu)	600.000.000	22.585.778	5.305.130	6.165.231	161.758.060	(8.639.021)	106.231	-	1.031.613	(430.735.371)	(4.088.375)	353.489.276	-	353.489.276		
1 Ocak 2018 itibarıyla bakiyeler (Dönem Başı)	600.000.000	22.585.778	5.305.130	6.165.231	155.774.429	(8.041.270)	215.704	(4.075.609)	1.031.613	(430.863.437)	6.906.865	355.004.434	-	355.004.434		
Muhasebe Politikalarındaki Değişikliklere İlişkin Düzeltmeler (Dipnot: 3-4)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(7.000.959)	-	(7.000.959)	-	(7.000.959)		
1 Ocak 2018 itibarıyla yeniden düzenlenmiş bakiyeler (Dönem Başı)	600.000.000	22.585.778	5.305.130	6.165.231	155.774.429	(8.041.270)	215.704	(4.075.609)	1.031.613	(437.864.396)	6.906.865	348.003.475	-	348.003.475		
Transferler	-	-	-	-	(491.840)	-	-	-	-	7.398.705	(6.906.865)	-	-	-		
Toplam Kapsamlı Gelir / (Gider)	-	-	-	-	-	851.447	(38.232.525)	-	-	(20.110.804)	(57.491.882)	-	(57.491.882)			
30 Eylül 2018 itibarıyla bakiyeler (Dönem Sonu)	600.000.000	22.585.778	5.305.130	6.165.231	155.282.589	(8.041.270)	1.067.151	(42.308.134)	1.031.613	(430.465.691)	(20.110.804)	290.511.593	-	290.511.593		

Ekteki dipnotlar bu ara dönem özet konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

1 OCAK - 30 EYLÜL 2018 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

	Dipnot Referansı	Bağımsız Denetimden Geçmemiş 1 Ocak-30 Eylül 2018	Bağımsız Denetimden Geçmemiş 1 Ocak-30 Eylül 2017
İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		(217.875.500)	(76.425.371)
Dönem Karı / (Zararı)		(20.110.804)	(8.912.297)
Dönem Net Zararı Mutabakatı ile İlgili Düzeltmeler		212.940.683	113.651.705
- Amortisman ve İtfa Gideri ile İlgili Düzeltmeler	10-11	40.920.508	35.848.327
- Değer Düşüklüğü ile İlgili Düzeltmeler		-	(4.907.351)
- Alacaklarda Değer Düşüklüğü ile İlgili Düzeltmeler	8	-	2.206.960
- Stok Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	9	-	(7.114.311)
- Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler		18.686.781	4.600.587
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler		7.148.618	977.844
- Dava ve/veya Ceza Karşılıkları ile İlgili Düzeltmeler	15	-	(1.821.719)
- Diğer Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler		11.538.163	5.444.462
- Faiz (Gelirleri) ve Giderleri ile İlgili Düzeltmeler		93.176.308	44.092.175
- Faiz Giderleri ile İlgili Düzeltmeler		94.452.924	(14.090.097)
- Faiz Gelirleri ile İlgili Düzeltmeler		(1.276.616)	58.182.272
- Gerçekleşmemiş Yabancı Para Çevrim Farkları ile İlgili Düzeltmeler		57.487.652	28.884.205
- Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları ile İlgili Düzeltmeler		21.931.008	1.286.423
- Türev Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları ile İlgili Düzeltmeler		21.931.008	1.286.423
- Vergi (Geliri) / Gideri ile İlgili Düzeltmeler	19	(19.315.605)	3.187.271
- Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) ile İlgili Düzeltmeler		54.031	660.068
- Maddi Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) ile İlgili Düzeltmeler		(62.664)	699.820
- Maddi Olmayan Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) ile İlgili Düzeltmeler		116.695	(39.752)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler		(408.495.554)	(190.370.491)
- Ticari Alacaklardaki (Artış) /Azalış ile İlgili Düzeltmeler		(246.478.861)	(175.606.008)
- İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklardaki Artış	7	(5.513.471)	(105.785.240)
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklardaki Artış	8	(240.965.390)	(69.820.768)
- Stoklardaki Artışlar ile İlgili Düzeltmeler	9	(129.650.365)	(40.494.650)
- Peşin Ödenmiş Giderlerdeki (Artış) Azalış		(56.064.947)	-
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Varlıklardaki Artış		(69.607.999)	(52.927.369)
- Ticari Borçlardaki Artış / (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler		86.248.031	126.273.158
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlardaki Azalış	7	(3.376.939)	20.307.393
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlardaki Artış	8	89.624.970	105.965.765
- Ertelenmiş Gelirlerdeki Artış/(Azalış)		3.653.592	-
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Yükümlülüklerdeki Artış		3.404.995	(47.615.622)
Faaliyetlerden (Kullanılan)/Elde Edilen Nakit Akışları		(215.665.675)	(85.631.083)
- Alınan Faiz		1.276.616	10.173.373
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar Kapsamında Yapılan Ödemeler		(2.665.671)	(519.010)
- Vergi Ödemeleri		(820.770)	(448.651)
YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI		(38.955.203)	(70.713.577)
- Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri		3.634.388	2.737.069
- Maddi Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri		1.868.161	1.801.131
- Maddi Olmayan Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri		1.766.227	935.938
- Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları		(26.735.004)	(74.487.247)
- Maddi Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları		(24.419.655)	(72.643.285)
- Maddi Olmayan Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	11	(2.315.349)	(1.843.962)
- Diğer Nakit Girişleri/ (Çıkışları)		(15.854.587)	1.036.601
FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		250.426.279	148.408.968
- Kredi Geri Ödemelerine İlişkin Nakit Girişleri		797.620.870	489.253.487
- Kredi Geri Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları		(468.529.194)	(285.542.370)
- Finansal Kiralama Geri Ödemeleri		11.758.068	
- İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları Geri Ödemelerinden Nakit Çıkışları		(20.000.000)	
- Ödenen Faiz		(76.362.516)	(55.302.149)
- Diğer Nakit Girişleri (Çıkışları)		5.939.051	
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ / (AZALIŞ)		(6.404.424)	1.270.020
Yabancı Para Çevrim Farklarının Nakit ve Nakit Benzerleri Üzerindeki Etkisi		851.447	(380.783)
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ / (AZALIŞ)		(5.552.977)	889.237
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		16.241.710	6.595.270
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		10.688.733	7.484.507

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

İşletmenin ticaret ünvanı: Karsan Otomotiv Sanayii ve Ticaret A.Ş. ("Karsan" veya "Şirket")

Hasanağa Organize Sanayi Bölgesi "HOSAB", Sanayi Caddesi, 16225, Nilüfer-BURSA

Bağlı bulunduğu grup: Kıraca Holding A.Ş.

İşlem gördüğü borsa: Borsa İstanbul Yıldız Pazar

Şirket, Türkiye’de her nevi oto montaj ve karöseri tesisleri kurmak, kurulmuş olanları satın almak, bunlara iştirak etmek, karöseri imali için oto ithal etmek, her nevi oto karöseri yapmak ve satmak amacıyla kurulmuştur. Şirket’in faaliyet alanları; çeşitli otomotiv markalarına motorlu araçlar üretmek, ithal ve ihraç etmektir. Aynı kapsamda, otomotiv ana ve yan sanayilerine endüstriyel hizmet vermektir, satış sonrası hizmetlerini doğrudan veya anlaşmalı servisler aracılığı ile sağlamaktadır.

Şirket hisse senetleri 2000 yılından itibaren Borsa İstanbul A.Ş.’de işlem görmektedir.

Grup’un 30 Eylül 2018 tarihi itibarıyla yıl içinde çalışan personelin ortalama sayısı 1.054’dur (31 Aralık 2017: 947).

Şirket’in bağlı ortaklıklarının detayı aşağıda verilmektedir:

Şirket ismi	Kuruluş ve faaliyet konusu	Geçerli para birimi	Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
			30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
Karsan İç ve Dış Ticaret A.Ş. (*)	Satış pazarlama	Türk Lirası	%100	%100
Karsan USA LLC (**)	Satış pazarlama	ABD Doları	%100	%100
Karsan Europe S.R.L.	Satış pazarlama	Avro	%100	%100

Yukarıda adı geçen kuruluşlar hep birlikte “Grup” olarak ifade edilmektedir.

İlişikteki ara dönem konsolide finansal tablolar, Karsan ile bağlı ortaklıkları Karsan İç ve Dış Ticaret A.Ş. ve Karsan Europe S.R.L.’nin finansal tablolarının tam konsolidasyon yöntemi ile muhasebeleştirilmesi suretiyle konsolide olarak hazırlanmıştır.

(*) Karsan İç ve Dış Ticaret A.Ş., Karsan’ın ürettiği araç ve yedek parçaların yurt içi ve yurt dışı satış ve pazarlama faaliyetlerini yürütmek üzere 5 Milyon TL kuruluş sermayesi ile 17 Ocak 2017 tarihinde kurulmuştur.

(**) Karsan, ABD’deki projeleri ile ilgili olarak yerel otoritelerin düzenleyecekleri ihalelere katılmak amacıyla, merkezi New York, ABD’de tamamı Karsan’a ait kuruluş aşamasında bir sermaye aktarımı gerektirmeyen Karsan USA LLC ünvanı ile bir şirket kurmuştur. Şirkete herhangi bir sermaye aktarımı olmamış olup, gayri faal olduğu için konsolide finansal tablolara dahil edilmemiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

30 Eylül 2018 tarihi itibarıyla Şirket'in iştirak detayı aşağıda yer almaktadır:

Şirket ismi	Kuruluş ve faaliyet konusu	Geçerli para birimi	Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
			30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri				
Pazarlama A.Ş. ("Karsan Pazarlama")	Distribütör	Türk Lirası	%25	%25
Maas Global OY (*)	Ulaşım çözümleri	Avro	%10,03	%10,03
Industria Italiana Autobus S.p.A. (IIA)	Ulaşım çözümleri	Avro	%5	%5
Bosen Enerji A.Ş.	Enerji	TL	-	<%1

(*) Şirket'in %10,03 oranında ortak olduğu MaaS Global OY şirketindeki payının konsolide finansal tablolar içerisinde önemli büyüklükte olmaması sebebiyle sözkonusu iştirak son işlem maliyeti ile finansal tablolarda gösterilmiştir.

30 Mart 2018 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısı sonucunda 2017 yılında dağıtılabilir kar oluşmadığından kar dağıtımı yapılmamasına karar verilmiş olup; dolayısıyla 2017 yılına ilişkin olarak, Şirket yönetimi temettü ödemesi yapılmasını planlamamaktadır.

Finansal tabloların onaylanması:

Finansal tablolar, yönetim kurulu tarafından onaylanmış ve 08 Kasım 2018 tarihinde yayınlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul'un finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

TMS'ye Uygunluk Beyanı

Şirket ve Türkiye'de yerleşik bağlı ortaklıkları, yasal defterlerini ve kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu ("TTK") ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakta ve hazırlamaktadır.

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları ("TMS") esas alınmıştır.

Ayrıca özet konsolide finansal tablolar ve dipnotlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Özet konsolide finansal tablolar, türev finansal araçların ve maddi duran varlıkların yeniden değerlendirilmesi haricinde, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır. Tarihi maliyetin belirlenmesinde, genellikle varlıklar için ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmaktadır.

SPK, halka açık şirketlerin TMS 34 "Ara Dönem Finansal Tablolar" standardı uyarınca ara dönem finansal tablolarının sunumunda tam set veya özet sunumun uygulanabilmesine izin vermiştir. Buna bağlı olarak Grup, 30 Eylül 2017 ve 30 Eylül 2018 tarihi itibarı ile hazırlanan ara dönem konsolide finansal tablolarını özet sunumu tercih ederek hazırlamıştır.

Bu Tebliğ'e istinaden TMS/TFRS'ye uygun olarak hazırlanan yıllık konsolide finansal tabloların içermesi gerekli açıklama ve dipnotlar TMS 34 uyarınca özetlenmiş veya yer verilmemiştir. Ekteki özet konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2017 tarihli bağımsız denetimden geçmiş finansal tablolar ve ekli dipnotları ile birlikte okunmalıdır. Ara dönem konsolide finansal sonuçları tek başına yılsonu sonuçlarının bir göstergesi olmazlar.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. ARA DÖNEM FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

30 Eylül 2018 tarihinde sona eren döneme ilişkin ara dönem özet konsolide finansal tablolar Not 3'te açıklanan değişiklikler haricinde 31 Aralık 2017 tarihli konsolide finansal tablolarda belirtilen muhasebe politikaları ve muhasebe tahminleri ile tutarlıdır.

3. YENİ VE REVİZE EDİLMİŞ TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI

a) 2018 yılından itibaren geçerli olan değişiklikler ve yorumlar

TFRS 9	<i>Finansal Araçlar</i>
TFRS 15	<i>Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat</i>
TFRS 10 ve TMS 28 (Değişiklikler)	<i>Yatırımcı ile İştirak veya İş Ortaklığı Arasındaki Varlık Satışları veya Ayni Sermaye Katkıları</i>
TFRS 2 (Değişiklikler)	<i>Hisse Bazlı Ödeme İşlemlerinin Sınıflandırılması ve Ölçülmesi</i>
TFRS Yorum 22	<i>Yabancı Para İşlemleri ve Avans Bedeli¹</i>
TMS 40 (Değişiklikler)	<i>Yatırım Amaçlı Gayrimenkulün Transferi¹</i>
2014-2016 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler	<i>TFRS 1, TMS 28</i>

TFRS 9 Finansal Araçlar

TFRS 9 finansal varlıkların/yükümlülüklerin sınıflandırılması ölçümü, kayıtlardan çıkarılması ve genel korunma muhasebesiyle ilgili yeni hükümler getirmekte ve TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme standardının yerine geçmektedir.

TFRS 9'un temel hükümleri:

- TFRS 9 kapsamında olan tüm finansal varlıkların, ilk muhasebeleştirme sonrasında, itfa edilmiş maliyeti veya gerçeğe uygun değeri üzerinden muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Özellikle, sözleşmeye dayalı nakit akışlarını tahsil etmeyi amaçlayan bir işletme modeli içinde tutulan borçlanma araçları ile yalnızca anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren sözleşmeye bağlı nakit akışlarına sahip borçlanma araçları, sonraki muhasebeleştirmede genellikle itfa edilmiş maliyetinden ölçülür. Hem sözleşmeye dayalı nakit akışlarını tahsil etmek, hem de finansal varlığı satmak amacıyla elde tutan bir işletme modeli içinde tutulan borçlanma araçları ile belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açan borçlanma araçlarının genel olarak gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülür. Diğer tüm borçlanma araçları ve özkaynak araçları, sonraki hesap dönemlerinin sonunda gerçeğe uygun değerleriyle ölçülür. Ayrıca, TFRS 9 uyarınca işletmeler, ticari amaçla elde tutulmayan özkaynak aracına yapılan yatırımın gerçeğe uygun değerinde meydana gelen değişimlerin diğer kapsamlı gelirden sunulması konusunda geri dönülemeyecek bir tercihte bulunabilirler. Bu tür yatırımlardan sağlanan temettüleri, açıkça yatırımın maliyetinin bir kısmının geri kazanılması niteliğinde olmadıkça, kâr veya zarar olarak finansal tablolara alınır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

3. YENİ VE REVİZE EDİLMİŞ TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI (devamı)

a) 2018 yılından itibaren geçerli olan değişiklikler ve yorumlar (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

- Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan olarak tanımlanan bir finansal yükümlülüğün ölçümü ilgili olarak TFRS 9 uyarınca, finansal yükümlülüğe ilişkin kredi riskinde meydana gelen değişikliklerin, kâr veya zararda muhasebe uyumsuzluğu yaratmıyor ya da kâr veya zarardaki muhasebe uyumsuzluğunu artırmıyor ise, diğer kapsamlı gelirden sunulması gerekir. Bir finansal yükümlülüğün kredi riskine atfedilebilen gerçeğe uygun değerindeki değişimler sonraki dönemlerde kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmaz. TMS 39 uyarınca, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülüğün gerçeğe uygun değerindeki değişikliğin tamamı kar veya zararda gösterilir.
- Finansal varlıkların değer düşüklüğüne ilişkin olarak TFRS 9, TMS 39 uyarınca uygulanan gerçekleşen kredi zararı modelinin aksine, beklenen kredi zararı modelini gerektirmektedir. Beklenen kredi zararı modeli, bir işletmenin beklenen kredi zararlarını ve beklenen kredi zararlarında meydana gelen değişiklikleri, ilk muhasebeleştirilmeden itibaren kredi riskinde oluşan değişiklikleri yansıtabilecek şekilde, her raporlama tarihinde muhasebeleştirmesini gerektirmektedir. Diğer bir ifadeyle, yeni düzenlemeye göre, kredi zararlarının muhasebeleştirilmesinden önce bir kredi zararının gerçekleşmiş olması gerekmemektedir.
- Yeni genel korunma muhasebesi hükümleri, TMS 39'da hâlihazırda mevcut olan üç çeşit korunma muhasebe mekanizmasını muhafaza etmektedir. TFRS 9 kapsamında, korunma muhasebesine uygun olabilecek işlem türlerine çok daha fazla esneklik getirilmiştir, özellikle korunma araçları olarak geçen olan araç türleri ve finansal olmayan kalemlerin korunma muhasebesine uygun risk bileşenlerinin türleri genişletilmiştir. Buna ek olarak, etkinlik testi gözden geçirilmiş ve “ekonomik ilişki” ilkesi ile değiştirilmiştir. Ayrıca, korunmanın etkinliğinin geriye dönük olarak değerlendirilmesi artık gerekmemektedir. Ek olarak, işlemlerin risk yönetim faaliyetlerine yönelik dipnot yükümlülükleri artırılmıştır.

TFRS 9'un Grup'un konsolide finansal tablolarına etkileri 4. Notta detaylı olarak açıklanmıştır.

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat

TFRS 15, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılatın muhasebeleştirilmesinde kullanılmak üzere tek bir kapsamlı model öne sürmektedir. TFRS 15 yürürlüğe girmesiyle, halihazırda hasılatın finansal tablolara alınmasında rehberlik sağlayan TMS 18 *Hasılat*, TMS 11 *İnşaat Sözleşmeleri* ve ilişkili yorumları geçersiz kılmıştır.

TFRS 15'in temel ilkesi, işletmenin müşterilerine taahhüt ettiği mal veya hizmetlerin devri karşılığında hak kazanmayı beklediği bedeli yansıtan bir tutar üzerinden hasılatı finansal tablolara yansıtmasıdır. Özellikle, bu standart gelirin finansal tablolara alınmasına beş adımlı bir yaklaşım getirmektedir:

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

3. YENİ VE REVİZE EDİLMİŞ TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI (devamı)

a) 2018 yılından itibaren geçerli olan değişiklikler ve yorumlar (devamı)

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)

- 1. Adım: Müşteri sözleşmelerinin tanımlanması
- 2. Adım: Sözleşmelerdeki edim yükümlülüklerinin tanımlanması
- 3. Adım: İşlem bedelinin belirlenmesi
- 4. Adım: Sözleşmelerdeki işlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtımı
- 5. Adım: İşletme edim yükümlülüklerini yerine getirdiğinde hasılatın finansal tablolara alınması

TFRS 15 uyarınca, işletme edim yükümlülüklerini yerine getirdiğinde, bir başka deyişle, bir edim yükümlülüğü kapsamında belirtilen malların veya hizmetlerin "kontrolü" müşteriye devredildiğinde, hasılat finansal tablolara alınmaktadır.

TFRS 15 daha özellikli senaryolara yönelik çok daha yönlendirici rehber sunmaktadır. Buna ek olarak, TFRS 15 dipnotlarda daha kapsamlı açıklamalar gerektirmektedir.

Sonradan yayınlanan *TFRS 15'e İlişkin Açıklamalar ile* edim yükümlülüklerini belirleyen uygulamalara, işletmenin asil veya vekil olmasının değerlendirilmesi ve lisanslama uygulama rehberi de eklenmiştir.

TFRS 15'in Grup'un konsolide finansal tablolarına etkileri 4. Notta detaylı olarak açıklanmıştır.

TFRS 10 ve TMS 28 (Değişiklikler) Yatırımcı ile İştirak veya İş Ortaklığı Arasındaki Varlık Satışları veya Aynı Sermaye Katkıları

Bu değişiklik ile bir yatırımcı ile iştirak veya iş ortaklığı arasındaki varlık satışları veya aynı sermaye katkılarından kaynaklanan kazanç veya kayıpların tamamının yatırımcı tarafından muhasebeleştirilmesi gerektiği açıklığa kavuşturulmuştur.

TFRS 10 ve TMS 28'deki değişikliklerin Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

TFRS 2 (Değişiklikler) Hisse Bazlı Ödeme İşlemlerinin Sınıflandırılması ve Ölçülmesi

Bu değişiklik hak ediş koşulu içeren nakde dayalı hisse bazlı ödeme işlemlerinin muhasebeleştirilmesi, net ödeme özelliğine sahip hisse bazlı ödeme işlemlerinin sınıflandırılması ve hisse bazlı bir ödeme işleminin sınıfını, nakit olarak ödenen hisse bazlı ödemeden özkaynağa dayalı hisse bazlı ödemeye çeviren bir değişikliğin muhasebeleştirilmesi konularında standarda açıklıklar getirmektedir.

TFRS 2'deki değişikliklerin Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

3. YENİ VE REVİZE EDİLMİŞ TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI (devamı)

a) 2018 yılından itibaren geçerli olan değişiklikler ve yorumlar (devamı)

TFRS Yorum 22 Yabancı Para İşlemleri ve Avans Bedeli

Söz konusu yorum aşağıda sıralanan yabancı para cinsinden işlemlerin olduğu durumlara yöneliktir:

- Yabancı para cinsinden fiyatlanan veya yabancı para cinsine bağlı olan bir bedel varsa;
- Şirket bu bedele ilişkin avans ödemesini veya ertelenmiş gelir yükümlülüğünü, bağlı olduğu varlıktan, giderden veya gelirden önce kayıtlarına aldıysa ve
- Avans ödemesi veya ertelenmiş gelir yükümlülüğü parasal kıymet değilse

Yorum Komitesi aşağıdaki sonuca varmıştır:

- İşlem döviz kurunun belirlenmesi açısından, işlemin gerçekleştiği tarih, parasal kıymet olmayan avans ödemesinin veya ertelenmiş gelir yükümlülüğünün ilk kayıtlara alındığı tarihtir.
- Eğer birden fazla ödeme veya avans alımı varsa, işlem tarihi her alım veya ödeme için ayrı ayrı belirlenir.

TFRS Yorum 22'nin Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

TMS 40 (Değişiklikler) Yatırım Amaçlı Gayrimenkulün Transferi

TMS 40'a yapılan değişiklikler:

- Bu değişiklik 57'inci paragraf "Bir gayrimenkulün yatırım amaçlı gayrimenkul sınıfına transferi veya bu sınıftan transferi sadece ve sadece kullanımında değişiklik olduğuna ilişkin bir kanıt olduğu zaman yapılır. Kullanımdaki değişiklik, söz konusu varlık yatırım amaçlı gayrimenkul olma tanımını sağladığı veya artık sağlamadığı zaman gerçekleşir. Yönetimin, söz konusu varlığı kullanılış niyetinin değişmiş olması, tek başına kullanım amacının değiştiğine ilişkin kanıt teşkil etmez." anlamını içerecek şekilde değiştirilmiştir.
- Paragraf 57(a)-(d) arasında belirtilen kanıtların detaylı listesi örnekleri içeren liste olarak değiştirilmiştir.

TMS 40'daki değişikliklerin Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

2014-2016 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler

- **TFRS 1:** Söz konusu iyileştirme planlanan kullanımına ulaşılması sebebiyle E3-E7 paragraflarındaki kısa vadeli istisnaları kaldırmaktadır.
- **TMS 28:** Söz konusu iyileştirme; bir girişim sermayesi kuruluşunun veya özellikli başka bir kuruluşun sahip olduğu iştirak veya iş ortaklığı yatırımının gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan varlık olarak ölçülmesi seçeneğinin ilk kayıtlara alındıktan sonra her bir iştirak ya da iş ortaklığı yatırımının ayrı ayrı ele alınmasının mümkün olduğuna açıklık getirmektedir.

2014-2016 dönemine ilişkin yıllık iyileştirmelerin Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

3. YENİ VE REVİZE EDİLMİŞ TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI (devamı)

b) Henüz yürürlüğe girmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

Grup henüz yürürlüğe girmemiş aşağıdaki standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen aşağıdaki değişiklik ve yorumları henüz uygulamamıştır:

TFRS 16	<i>Kiralamalar</i> ¹
TMS 28 (Değişiklikler)	<i>İştirak ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Vadeli Paylar</i> ¹
TFRS Yorum 23	<i>Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler</i> ¹

¹ 1 Ocak 2019 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

TFRS 16 Kiralamalar

TFRS 16, kiralama işlemlerinin finansal tablolarda ne şekilde muhasebeleştirileceğine, ölçüleceğine ve dipnot gösterimi yapılacağına ilişkin hükümleri içermekte olup TMS 17 Kiralama İşlemleri standardının yerine geçecektir. Bu standart, kiracılar için, ilgili varlığın düşük değerli olması veya kira süresinin 12 aydan kısa olması durumları haricinde tek bir muhasebeleştirme yöntemi önermektedir. Kiraya verenler, kiralama işlemlerini mevcut standartta olduğu gibi finansal ve faaliyet kiralaması olarak sınıflamaya devam edecek olup, TFRS 16 kiraya verenler açısından TMS 17'deki hükümlere önemli değişiklikler getirmemektedir.

TMS 28 (Değişiklikler) *İştirak ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Vadeli Paylar*

Bu değişiklik bir işletmenin, TFRS 9'u iştirakin veya iş ortaklığının net yatırımının bir parçasını oluşturan ancak özkaynak metodunun uygulanmadığı bir iştirakteki veya iş ortaklığındaki uzun vadeli paylara uyguladığını açıklar.

TFRS Yorum 23 *Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler*

Bu Yorum, gelir vergisi uygulamalarına ilişkin bir belirsizliğin olduğu durumlarda, TMS 12'de yer alan finansal tablolara alma ve ölçüm hükümlerinin nasıl uygulanacağına açıklık getirmektedir.

Söz konusu standart, değişiklik ve iyileştirmelerin Grup'un konsolide finansal durumu ve performansı üzerindeki muhtemel etkileri değerlendirilmektedir.

4. DEĞİŞEN MUHASEBE POLİTİKALARININ ETKİLERİ

Bu notta, TFRS 9 Finansal Araçlar ve TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat standartlarının uygulamasının Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde etkileri ile Grup'un önceki dönemlerden farklı olarak 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren uygulamaya başladığı yeni muhasebe politikaları açıklanmıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. DEĞİŞEN MUHASEBE POLİTİKALARININ ETKİLERİ (devamı)

a) Değişen Muhasebe Politikalarının Grup'un Konsolide Finansal Tabloları Üzerindeki Etkileri

Grup değişen muhasebe politikalarının ilk defa uygulaması sonucu oluşan kümülatif etkiyi fark düzeltmesi olarak 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla geçmiş yıllar karları içerisinde muhasebeleştirilmiş olup, önceki dönemlere ilişkin karşılaştırmalı bilgiler yeniden düzenlenmemiştir.

Aşağıdaki finansal tablolarda değişen muhasebe politikaları sonucu etkilenen tutarlar gösterilmiştir:

	Önceden Raporlanan 31 Aralık 2017	TFRS 9 Etkisi	TFRS 15 Etkisi	Yeniden Düzenlenmiş 1 Ocak 2018
VARLIKLAR				
Dönen Varlıklar	644.128.688	(352.872)	-	643.775.816
Ticari Alacaklar	416.289.378	-	-	415.936.506
İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	29.316.824	-	-	29.316.824
İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	386.972.554	(352.872)	-	386.619.682
Duran Varlıklar	1.181.916.658	77.632	1.896.998	1.183.891.288
Ertelenmiş Vergi Varlığı	80.160.836	77.632	1.896.998	82.135.466
TOPLAM VARLIKLAR	1.826.045.346	(275.240)	1.896.998	1.827.667.104
KAYNAKLAR				
Kısa Vadeli Yükümlülükler	426.246.801	-	2.926.666	429.173.467
Ertelenmiş Gelirler	9.463.782	-	7.085.158	16.548.940
Kısa Vadeli Karşılıklar	40.575.881	-	(4.158.492)	36.417.389
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar	2.242.153	-	-	2.242.153
Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	38.333.728	-	(4.158.492)	34.175.236
Uzun Vadeli Yükümlülükler	1.044.794.111	-	5.696.051	1.050.490.162
Uzun Vadeli Borçlanmalar	1.000.454.748	-	-	1.000.454.748
Türev Araçlar	13.207.407	-	-	13.207.407
Uzun Vadeli Karşılıklar	30.128.707	-	(6.061.781)	24.066.926
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar	17.593.975	-	-	17.593.975
Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar	12.534.732	-	(6.061.781)	6.472.951
Ertelenmiş Gelirler	1.003.249	-	11.757.832	12.761.081
ÖZKAYNAKLAR	355.004.434	(275.240)	(6.725.719)	348.003.475
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	355.004.434	(275.240)	(6.725.719)	348.003.475
Geçmiş Yıllar Zararları	(430.863.437)	(275.240)	(6.725.719)	(437.864.396)
TOPLAM KAYNAKLAR	1.826.045.346	(275.240)	1.896.998	1.827.667.104

b) TFRS 9 Finansal Araçlar

Finansal Tablolar Üzerindeki Etkileri

TFRS 9, TMS 39'un finansal araçların ilk defa finansal tablolara alınması, sınıflandırılması, ölçümü, finansal tablo dışı bırakılması, değer düşüklüğü ve finansal riskten korunma muhasebesine ilişkin hükümlerinin yerine geçmektedir.

TFRS 9'un uygulanmaya başlaması sonucunda 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren muhasebe politikalarında bazı değişiklikler meydana gelmiş olup, finansal tablolara bazı düzeltmeler yapılmıştır. Uygulanan yeni muhasebe politikaları bu dipnotun 4c maddesinde açıklanmıştır. TFRS 9'un geçiş hükümleri ile uyumlu olarak, geçmiş yıl finansal tabloları yeniden düzenlenmemiştir. Söz konusu değişikliklerin 1 Ocak 2018 tarihli geçmiş yıl zararlarına etkisi aşağıdaki gibidir:

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. DEĞİŞEN MUHASEBE POLİTİKALARININ ETKİLERİ (devamı)

b) TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

Geçmiş yıllar zararları - 31 Aralık 2017	(430.863.437)
Şüpheli alacak karşılığındaki artış	(352.872)
Ertelenmiş vergi etkisi	77.632
TFRS 9 uyarınca geçmiş yıl düzeltmelerinin toplam etkisi	(275.240)
Geçmiş yıllar zararları – 1 Ocak 2018 – (TFRS 9 etkileri dahil TFRS 15 etkileri hariç)	(431.138.677)
<u>Sınıflandırma ve Ölçüm</u>	

Grup yönetimi 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla, finansal araçları TFRS 9’da belirtilen kategorilerden hangilerinde gösterileceğine ilişkin iş modellerini değerlendirmiştir.

- Vadeye kadar elde tutulacak yatırım olarak sınıflandırılan tahviller: Bunlar sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren sözleşmeye bağlı nakit akışları tahsil etmeyi amaçlayan iş modeli kapsamında elde tutulmaktadır. Dolayısıyla, söz konusu finansal varlıklar, TFRS 9’un uygulanması sonrasında itfa edilmiş maliyetleri üzerinden ölçülmeye devam edileceklerdir.
- İtfa edilmiş maliyetinden gösterilen ticari alacaklar : Bunlar sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren sözleşmeye bağlı nakit akışları tahsil etmeyi amaçlayan iş modeli kapsamında elde tutulmaktadır. Dolayısıyla, söz konusu finansal varlıklar, TFRS 9’un uygulanması sonrasında itfa edilmiş maliyetleri üzerinden ölçülmeye devam edileceklerdir.
- Diğer tüm finansal varlık ve yükümlülükler, TMS 39 kapsamında mevcut durumda kabul edildiği şekliyle ölçülmeye devam edilecektir.

Değer Düşüklüğü

İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar, TFRS 9’da belirtilen değer düşüklüğü karşılıkları hükümlerine tabi tutulmuştur.

Grup, ticari alacakları için TFRS 9’un izin verdiği basitleştirilmiş yaklaşımdan faydalananarak, ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit tutarda değer düşüklüğü hesaplamaktadır.

Bu kapsamda Grup ticari alacak ve sözleşme varlıklarındaki beklenen kredi zararını ölçebilmek için bu varlıkları risk seviyeleri ve vadeleri üzerinden geçen sürelerle göre gruplandırmıştır. Bu kapsamda 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla beklenen kredi zararları şu şekilde hesaplanmıştır:

1 Ocak 2018	Vadesi üzerinden 1 aydan az süre geçen	Vadesi üzerinden 1 ile 2 ay arası geçen	Vadesi üzerinden 2 ile 3 ay arası geçen	Vadesi üzerinden 3 aydan fazla geçen	Toplam
Beklenen kredi zarar oranı	%26,74	%66,85	%66,85	%100	
Brüt defter değeri	499.361	96.010	65.192	111.579	2.565.630
Beklenen kredi zarar tutarı	133.529	64.183	43.581	111.579	352.872

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. DEĞİŞEN MUHASEBE POLİTİKALARININ ETKİLERİ (devamı)

b) TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

Değer Düşüklüğü (devamı)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla raporlanan şüpheli alacak karşılığı ile 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla hesaplanan karşılığın mutabakatı aşağıdaki şekilde yapılmıştır:

	Ticari Alacaklar
31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla karşılık (TMS 39'a göre)	1.081.609
Açılış geçmiş yıl zararlarından düzeltilen tutar	352.872
1 Ocak 2018 itibarıyla şüpheli alacak karşılığı (TFRS 9'a göre)	<u>1.434.481</u>

Şüpheli alacak karşılığı tutarı 30 Eylül 2018 tarihi itibarıyla ticari alacaklar için 1.603.099 TL daha artarak 2.684.708 TL'ye ulaşmıştır. Bu tutar, karşılıklar TMS 39'a göre hesaplanmaya devam ediyor olsaydı 1.477.726 TL daha düşük olacaktı.

Ticari varlıkların değerinin kısmen ya da tamamen geri kazanılmasına ilişkin makul beklentilerin bulunmaması durumunda Grup, ilgili alacakların brüt defter değerini doğrudan düşürerek finansal tablolarının dışında bırakmaktadır. Bir alacağın geri kazanılmasına ilişkin makul beklentinin bulunmadığına dair göstergelerin başında borçlunun vadesi geçmiş borcuna ilişkin Grup'la geri ödeme planı yapmamış olması ve borç ödemelerinin 3 ayın üzerinde gecikmiş olması gelmektedir.

Geri kazanılma olasılığı olmayan ticari alacaklar kayıtlardan çıkartılmaktadır.

Korunma Muhasebesi

Grup'un mevcut korunma işlemlerine dair yapılan değerlendirmeler, yeni korunma muhasebesi hükümleri Grup'un risk yönetim stratejileri ile daha yakından ilişkili hale geldiği için, genel olarak daha nitelikli korunma araçları ve korunan kalemleri ile TFRS 9'un uygulanması sonrasında bunların korunma ilişkilerinin devam eder nitelikte olacağını göstermektedir. Grup'un mevcut korunma stratejisine benzer şekilde, yöneticiler döviz forward sözleşmelerinin forward unsurlarını belirlenmiş olan riskten korunma ilişkisi dışında bırakmamıştır. Ayrıca Grup, TMS 39 kapsamında finansal olmayan korunan kalemlere ilişkin etkin nakit akış değişkenliğinden korunma işlemlerinden doğan kazanç ve kayıpları, TFRS 9 uyarınca zorunlu olduğu üzere, halihazırda düzeltmeyi seçmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. DEĞİŞEN MUHASEBE POLİTİKALARININ ETKİLERİ (devamı)

c) Önemli muhasebe politikaları - TFRS 9 Finansal Araçlar

Finansal Araçlar

Finansal varlıklar

Grup, önemli bir finansman bileşenine sahip olmayan ticari alacaklar dışındaki kalan finansal varlıkları ilk defa finansal tablolara alırken gerçeğe uygun değerinden ölçer. Ticari alacakların TFRS 15 uyarınca önemli bir finansman bileşenine sahip olmaması (veya Grup'un kolaylaştırıcı uygulamayı seçmesi) durumunda, bu alacaklar ilk defa finansal tablolara alınması sırasında işlem bedeli üzerinden (TFRS 15'te tanımlandığı şekliyle) ölçülür.

Gerçeğe uygun değer değişimleri kâr veya zarara yansıtılanlar dışındaki finansal varlıkların ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilir veya gerçeğe uygun değerden düşülür. Normal yoldan alınıp satılan finansal varlıklar işlem [teslim tarihi] tarihinde kayıtlara alınmaktadır.

Grup finansal varlıklarını (a) Finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli, (b) Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özelliklerini esas alarak sonraki muhasebeleştirilmede itfa edilmiş maliyeti üzerinden, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak veya gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılır. İşletme sadece finansal varlıkların yönetimi için kullandığı iş modelini değiştirdiğinde, bu değişiklikten etkilenen tüm finansal varlıkları yeniden sınıflandırır. Finansal varlıkların yeniden sınıflandırılması, yeniden sınıflandırma tarihinden itibaren ileriye yönelik olarak uygulanır. Bu tür durumlarda, daha önce finansal tablolara alınmış olan kazanç, kayıp (değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları dâhil) veya faizler için herhangi düzeltme yapılmaz.

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden gösterilen finansal varlıklar

Bir finansal varlık aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması durumunda itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülür:

- (a) Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması,
- (b) Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden gösterilen finansal varlıklara ilişkin faiz geliri etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanır. Bu gelir, aşağıdakiler dışında, finansal varlığın brüt defter değerine etkin faiz oranı uygulanarak hesaplanır:

- (a) Satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar. Bu tür finansal varlıklar için işletme, ilk defa finansal tablolara alınmasından itibaren, finansal varlığın itfa edilmiş maliyetine krediye göre düzeltilmiş etkin faiz oranını uygular.
- (b) Satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlık olmayan ancak sonradan kredi-değer düşüklüğüne uğramış finansal varlık haline gelen finansal varlıklar. Bu tür finansal varlıklar için işletme, sonraki raporlama dönemlerinde, varlığın itfa edilmiş maliyetine etkin faiz oranını uygular.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. DEĞİŞEN MUHASEBE POLİTİKALARININ ETKİLERİ (devamı)

c) Önemli muhasebe politikaları - TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden gösterilen finansal varlıklar (devamı)

Bir finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının değiştirilmiş ya da başka bir şekilde yeniden yapılandırılmış olması ve bu değiştirme ve yeniden yapılandırmanın finansal varlığın finansal tablo dışı bırakılmasına yol açmadığı durumlarda, finansal varlığın brüt defter değeri yeniden hesaplanarak yapılandırma kazanç veya kaybı kâr veya zarara yansıtılır.

Bir finansal varlığın değerinin kısmen ya da tamamen geri kazanılmasına ilişkin makul beklentilerin bulunmaması durumunda Grup, finansal varlığın brüt defter değerini doğrudan düşürerek finansal tablo dışında bırakır.

Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

Bir finansal varlık aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması durumunda gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülür:

- (a) Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması,
- (b) Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen bir finansal varlıktan kaynaklanan kazanç veya kayıplardan, değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları ile kur farkı kazanç veya kayıpları dışında kalanlar, finansal varlık finansal tablo dışı bırakılıncaya ya da yeniden sınıflandırılıncaya kadar diğer kapsamlı gelire yansıtılır. Finansal varlık yeniden sınıflandırıldığında, daha önce diğer kapsamlı gelire yansıtılan toplam kazanç ya da kayıp, yeniden sınıflandırma tarihinde yeniden sınıflandırma düzeltilmesi olarak özkaynaktan çıkarılarak kâr veya zarara yansıtılır. Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlığın yeniden sınıflandırılması durumunda, işletme daha önce diğer kapsamlı gelire yansıttığı toplam kazanç ya da kaybı finansal tablolara alır. Etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz, kâr veya zarar olarak finansal tablolara alınır.

İlk defa finansal tablolara almada işletme, ticari amaçla elde tutulmayan özkaynak aracına yapılan yatırımın gerçeğe uygun değerindeki sonraki değişikliklerin diğer kapsamlı gelirden sunulması konusunda, geri dönülemeyecek bir tercihte bulunulabilir.

Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarar tablosuna yansıtılan finansal varlıklar

Bir finansal varlık, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ya da gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülüyorsa, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülür.

Finansal riske karşı etkili bir koruma aracı olarak belirlenmemiş olan türev ürünleri teşkil eden bahse konu finansal varlıklar da gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılır. İlgili finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilmekte olup, yapılan değerleme sonucu oluşan kazanç ve kayıplar kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. DEĞİŞEN MUHASEBE POLİTİKALARININ ETKİLERİ (devamı)

c) Önemli muhasebe politikaları - TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Değer Düşüklüğü

Grup itfa edilmiş maliyeti üzerinden gösterilen finansal varlıklar ve gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklarına ilişkin beklenen kredi zararları için zarar karşılığı ayırır.

İşletme gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar için zarar karşılığı tutarını finansal tablolara alırken ve ölçerken değer düşüklüğü hükümlerini uygular. Bununla birlikte, zarar karşılığı diğer kapsamlı gelire yansıtılır ve finansal varlığın finansal durum tablosundaki defter değerini azaltmaz

Bir finansal araçtaki kredi riskinin, ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana önemli ölçüde artmış olması durumunda, her raporlama tarihinde, işletme söz konusu finansal araca ilişkin zarar karşılığını ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçer.

Raporlama tarihinde, satın alındığında ya da oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar haricinde, bir finansal araçtaki kredi riskinde ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana önemli derecede artış meydana gelmemiş olması durumunda işletme söz konusu finansal araca ilişkin zarar karşılığını 12 aylık beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçer. Raporlama tarihinde işletme, satın alındığında ya da oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar için yalnızca ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana ömür boyu beklenen kredi zararlarındaki toplam değişiklikleri zarar karşılığı olarak finansal tablolara alır.

Grup önemli finansman unsuru olmayan ticari alacaklar, sözleşme varlıkları ve kira alacakları için basitleştirilmiş yaklaşımdan faydalanarak zarar karşılıklarını, her zaman ömür boyu beklenen kredi zararına eşit tutarda hesaplamaktadır.

Finansal yükümlülükler

İşletme, finansal yükümlülüğü ilk defa finansal tablolara alırken gerçeğe uygun değerinden ölçer. Gerçeğe uygun değer değişimleri kâr veya zarara yansıtılanlar dışındaki yükümlülüklerin ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilir.

İşletme, aşağıdakiler dışında kalan tüm finansal yükümlülüklerini sonraki muhasebeleştirmede itfa edilmiş maliyetinden ölçülen olarak sınıflandırır:

(a) Gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler: Bu yükümlülükler, türev ürünler de dâhil olmak üzere, sonraki muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değerinden ölçülür.

(b) Finansal varlığın devredilmesi işleminin finansal tablo dışı bırakma şartlarını taşıması veya devam eden ilişki yaklaşımının uygulanması durumunda ortaya çıkan finansal yükümlülükler: Grup, bir varlığı devam eden ilişkisi ölçüsünde finansal tabloda göstermeye devam ettiği durumda, finansal tabloya buna bağlı bir yükümlülük de yansıtır. Devredilen varlık ve buna bağlı yükümlülük, işletmenin elinde tutmaya devam ettiği hak ve mükellefiyetleri yansıtacak şekilde ölçülür. Devredilen varlığa bağlı yükümlülük, devredilen varlığın net defter değeri ile aynı usulde ölçülür.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. DEĞİŞEN MUHASEBE POLİTİKALARININ ETKİLERİ (devamı)

c) Önemli muhasebe politikaları - TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal yükümlülükler (devamı)

(c) TFRS 3'ün uygulandığı bir işletme birleşmesinde edinen işletme tarafından finansal tablolara alınan şarta bağlı bedel: İlk defa finansal tablolara alınmasından sonra, bu tür bir şarta bağlı bedeldeki gerçeğe uygun değer değişimleri kâr veya zarara yansıtılarak ölçülür.

İşletme, herhangi bir finansal yükümlülüğü yeniden sınıflandırmaz.

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin kayda alınması ve bilanço dışı bırakılması

Grup, finansal varlık ve yükümlülükleri sadece finansal araçların sözleşmesine taraf olduğu takdirde kayıtlarına almaktadır. Grup, finansal varlığa ait nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan haklarının süresinin dolması veya ilgili finansal varlığı ve bu varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları başka bir tarafa devretmesi durumunda söz konusu varlığı bilanço dışı bırakır. Varlığın mülkiyetinden doğan tüm risklerin ve kazanımların başka bir tarafa devredilmediği ve varlığın kontrolünün Grup tarafından elde bulundurulduğu durumlarda, Grup, varlıkta kalan payını ve bu varlıktan kaynaklanan ve ödenmesi gereken yükümlülükleri muhasebeleştirmeye devam eder. Grup'un devredilen bir varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları elde tutması durumunda, finansal varlığın muhasebeleştirilmesine devam edilir ve elde edilen gelirler için transfer edilen finansal varlık karşısında teminata bağlanan bir borç tutarı da muhasebeleştirilir. Grup, finansal yükümlülüğü sadece sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise bilanço dışı bırakır.

Türev finansal araçlar ve korunma muhasebesi

Gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler doğrudan özkaynak içerisinde etkin olmayan kısmı ise doğrudan kar veya zarar tablosunda kayıtlara alınır.

Bağlayıcı taahhüdün veya gelecekteki tahmini bir işlemin nakit akım riskinden korunması işleminin, bir varlığın veya yükümlülüğün kayda alımı ile sonuçlanması durumunda, ilgili varlık ve yükümlülükler ilk kayda alındıklarında, önceden özkaynak içerisinde kayda alınmış olan türev finansal araçlara ilişkin kazanç veya kayıplar, varlığın ya da yükümlülüğün başlangıç tutarının ölçümüne dahil edilir. Bir varlığın veya yükümlülüğün kayda alınması ile sonuçlanmayan finansal riskten korunma işleminde, özkaynak içerisinde yer alan tutarlar finansal riskten korunma kalemin kar veya zarar tablosunu etkilediği dönemde kar veya zarar tablosu içerisinde kayda alınırlar. Finansal riskten korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılamayan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler oluştuğu dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Finansal riskten korunma muhasebesine, finansal riskten korunma aracının kullanım süresinin dolması, satılması ya da kullanılması veya korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılayamaz hale geldiği durumda son verilir. İlgili tarihte, özkaynak içerisinde kayda alınmış olan finansal riskten korunma aracından kaynaklanan kümülatif kazanç veya zarara işlemin gerçekleşmesinin beklendiği tarihe kadar özkaynakta yer verilmeye devam edilir. Finansal riskten korunma işlem gerçekleşmez ise özkaynak içindeki kümülatif net kazanç veya zarar, dönemin kar zararına kaydedilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. DEĞİŞEN MUHASEBE POLİTİKALARININ ETKİLERİ (devamı)

Gerçeğe uygun değer riskinden korunma

Şirket, bir müşterisi ile imzalamış olduğu tedarik sözleşmesi kapsamında araç üretimi yapıp, söz konusu müşteriye satışını gerçekleştirmektedir. Bu nedenle Şirket'in, uzun dönem araç üretimi ve yapacağı satışlar nedeniyle yabancı para cinsinden sözleşmeye bağlanmış alacağı bulunmaktadır. Grup'un risk yönetim stratejisi, döviz kurundaki değişimlerden kaynaklanan kur riskine karşılık riskten korunmayı bir araç olarak kullanmaktır. Şirket'in müşterisi ile yaptığı araç üretim ve satış sözleşmesi Avro cinsinden yapılmış olup, bu sözleşme TL ile Avro arasında döviz kuru değişimlerinden kaynaklanan kur riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu sözleşmeye ilişkin Avro cinsinden olan henüz faturalanmamış alacaklara ilişkin nakit akımlarının içerdiği kur riskinden korunma amacı ile Şirket, alacakları ile aynı para cinsinden borçlanarak üretim sürecini finanse etmektedir. Buradan hareketle Şirket, Avro cinsinden alacaklarını, araç üretimi ve satışı taahhüdüne ilişkin oluşan yabancı para cinsinden alacaklarından kaynaklanan hasılatın kur riskini yabancı para cinsinden kredileriyle koruma altına almaktadır. Riskten korunan kalemtedeki kur riski kaynaklı gerçeğe uygun değer değişiklikleri konsolide finansal durum tablosunda aktif ya da pasif olarak "Türev araçlar" hesabında, konsolide kar veya zarar tablosunda ise finansal gelir ve giderler bölümünde belirtilen ilgili kar ya da zararları ile birlikte muhasebeleştirilirler. Söz konusu muhasebe politikasına göre Grup, 30 Eylül 2018 tarihli finansal durum tablosunda kısa ve uzun vadeli aktif türev araçlar içerisinde riskten korunma varlığı olarak kesin taahhütten kaynaklanan sırasıyla 42.782.660 TL ve 139.043.645 TL tutarında varlık kayıtlara almıştır (31 Aralık 2017: 10.989.917 TL ve 43.959.667 TL).

Nakit akış riskinden korunma

Şirket, bazı müşterileri ile sipariş anlaşmaları ve ihale sözleşmeleri yapmaktadır. Alınan bu siparişlerin finansmanında kullanılmak üzere, alınan siparişin para biriminden fon kullanmaktadır. Şirket bu şekilde doğal hedge işlemi yaparak, döviz kuru hareketliliğinden kendisini korumaktadır. Fon kullanımıyla birlikte, dönemler itibarıyla oluşan kur farkını özkaynaklar altında takip etmektedir. Teslimatın yapılmasıyla birlikte kur farkları hesabı ve satış gelirleri, kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda yer almaktadır.

Şirket'in bazı müşterileri ile yapmış olduğu nakit akış riskinden korunma muhasebesi çerçevesindeki işlemlerine ilişkin temel düzeltmeler TFRS 9 kapsamında yeniden sınıflandırma olarak değerlendirilmemektedir ve bu nedenle diğer kapsamlı gelire etki etmemiştir. TFRS 9 kapsamında nakit akış değişkenliğinden korunma işlemlerinden doğan kazanç ve kayıplar kar veya zararda tekrar sınıflandırılabilir tutarlar olarak diğer kapsamlı gelirde sunulur. Cari yılda, (38.232.525) TL'lik tutar, TFRS 9 kapsamında "kar veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar" olarak sunulmuştur.

d) TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat

Finansal Tablolar Üzerindeki Etkileri

TFRS 15'in uygulanmaya başlaması sonucunda 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren muhasebe politikalarında bazı değişiklikler meydana gelmiş olup, finansal tablolara bazı düzeltmeler yapılmıştır. TFRS 15'in geçiş hükümleri kapsamında, Standardın ilk kez uygulanması sonucu oluşan kümülatif etkiyi ilk uygulama tarihi olan 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla geçmiş yıllar karlarının açılış bakiyesinde yeniden düzenleme etkisi olarak finansal tablolara yansıtılmıştır:

Geçmiş yıllar zararları – 1 Ocak 2018 – (TFRS 9 etkileri dahil TFRS 15 etkileri hariç)	(431.138.677)
Satış sonrası hizmetlere ilişkin garanti sözleşmeleri etkisi	(8.622.717)
Ertelenmiş vergi etkisi	1.896.998
TFRS15 uyarınca geçmiş yıl düzeltmelerinin toplam etkisi	(6.725.719)
Geçmiş yıllar zararları – 1 Ocak 2018 – (TFRS 9 ve TFRS 15 etkileri dahil)	(437.864.396)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. DEĞİŞEN MUHASEBE POLİTİKALARININ ETKİLERİ (devamı)

e) TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)

Grup yöneticileri, öncelikle, satış sonrası hizmetlerin sözleşme kapsamındaki araç satışına dair edim yükümlülüğünü temsil ettiğini belirlemişlerdir. Dolayısıyla, yükümlülük kapsamındaki mal ve hizmetler üzerindeki kontrolün müşteriye devredilmesi halinde, bu edim yükümlülüğü için hasılat konsolide finansal tablolara alınmıştır. Bu durum, önceki hasılat standardı kapsamında uygulanan ayrı hasılat bileşenlerinin tanımlamasına benzerlik göstermektedir. Yöneticiler, hasılatın satış sonrası servislere dağıtımının hali hazırda tespit edilenden önemli ölçüde farklı olmadığını değerlendirmişlerdir.

Satışlara ilişkin verilen garantiler ayrı olarak satın alınamamaktadır. Bu garantiler, satılan ürünlerin önceden belirlenmiş şartlara uygun olduğunun güvencesi olarak verilmektedir. Bu doğrultuda, Grup, garanti karşılıklarını mevcut TMS 37 *Karşılıklar*, *Şarta Bağlı Yükümlülükler* ve *Şarta Bağlı Varlıklar* standardındaki hükümlere uygun olarak muhasebeleştirmeye devam edecektir.

f) Önemli Muhasebe Politikaları – Hasılat

Hasılat, işlem bedeli üzerinden finansal tablolara yansıtılır. İşlem bedeli, işletmenin üçüncü şahıslar adına tahsil edilen tutarlar hariç, taahhüt ettiği mal veya hizmetleri müşteriye devretmesi karşılığında hak etmeyi beklediği bedeldir. Grup, mal veya hizmetlerin kontrolü müşterilerine devredildiğinde ilgili tutar hasılat olarak finansal tablolarına yansıtılır.

Araç satışlarında, malların kontrolü müşteriye devredildiğinde, gelir olarak finansal tablolara yansıtılır. Bir alacak, işletmenin bedeli koşulsuz olarak alma hakkıdır. Bedeli alma hakkı, bedelin tahsilinin sadece bir vadeye bağlı olması halinde koşulsuz olur.

Hizmetlerin satışı – Araç satışlarına ilişkin bakım hizmeti

Sözleşmeye bağlı araç satışında işlem bedeline dahil edilen bakım hizmeti bedeli satış sonrası hizmet olarak değerlendirilmektedir. Bu hizmet, satış sonrası beş yıllık dönem içerisinde yapılması gerekebilecek bakım çalışmalarını içermektedir.

Bakım hizmeti, diğer müşterilere de düzenli bir şekilde sağlandığından ve müşteriler için de piyasada diğer hizmet sağlayıcılarının mevcut olması sebebiyle ayrı bir hizmet olarak kabul edilir. Bu nedenle işlem fiyatının bir kısmı, hizmetin nispi tek başına satış fiyatı baz alınarak bakım hizmetlerine tahsis edilir. İndirim tutarları, çok nadir uygulanması ve tutarlarının önemsiz olması sebebiyle göz ardı edilmiştir.

Bakım hizmetlerine ilişkin gelir zamana yayılarak finansal tablolara yansıtılır. Söz konusu hizmetlere tahsis edilen işlem bedeli, satış işlemi yapıldığı zaman sözleşme yükümlülüğü olarak muhasebeleştirilir ve hizmet dönemi boyunca doğrusal olarak kar veya zarar tablosuna yansıtılır.

5. ÖNEMLİ MUHASEBE DEĞERLENDİRME, TAHMİN VE VARSAYIMLARI

Grup'un muhasebe politikalarını uygulanırken aldığı kritik kararlar

TFRS 15 *Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat* ve TFRS 9 *Finansal Araçlar* standartlarının uygulanması sürecinde yönetim, konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde önemli etkisi olan aşağıdaki yorumları yapmıştır:

(a) *Edim yükümlülüklerinin yerine getirilme zamanının belirlenmesine ilişkin değerlendirmeler*

Yönetim değerlendirmelerini yaparken, edim yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve bunlara ilişkin tahsis edilen işlem bedellerinin hasılat olarak kayıtlara alınmasına ilişkin olarak TFRS 15 de belirtilen detaylı koşulları, özellikle mal ve hizmetlere ilişkin kontrolün müşteriye geçip geçmediğini, göz önünde bulundurmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. ÖNEMLİ MUHASEBE DEĞERLENDİRME, TAHMİN VE VARSAYIMLARI (devamı)

Grup'un muhasebe politikalarını uygulanırken aldığı kritik kararlar (devamı)

(b) Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Yönetim finansal varlıklarda değer düşüklüğü değerlendirmesini yaparken ilgili varlıklara ilişkin temerrüt riski, beklenen kredi zarar oranı gibi varsayımlarda bulunmaktadır. Grup her raporlama dönemi itibarıyla bu varsayım ve yargılarda bulunurken, Grup'un geçmiş tecrübelerine dayanmakta, mevcut piyasa koşullarını ve piyasaya ilişkin gelecek beklentilerini göz önünde bulundurmaktadır.

(c) Maddi varlıklar ve maddi olmayan duran varlıklar faydalı ömürleri

Maddi ve maddi olmayan varlıklar (arsalar ile tesis, makine ve cihazlar hariç) elde etme maliyetinden birikmiş amortisman ve varsa değer düşüklüğü düşüldükten sonraki net değeri ile gösterilmektedir. Amortisman, maddi varlıkların faydalı ömürleri baz alınarak doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır. Faydalı ömürler yönetimin en iyi tahminlerine dayanır, her bilanço tarihinde gözden geçirilir ve gerekirse düzeltme yapılır.

(d) Karşılıklar

Karşılıklar, Grup'un geçmiş olaylar sonucunda, elinde bulundurduğu yasal ya da yaptırıcı bir yükümlülüğün mevcut bulunması ve bu yükümlülüğü yerine getirmek amacıyla geleceğe yönelik bir kaynak çıkışının muhtemel olduğu, ayrıca ödenecek miktarın güvenilir bir şekilde tahmin edilebildiği durumlarda ayrılmaktadır. Grup karşılık tahminlerini belirlerken geçmişteki ve dönem içerisindeki gerçekleşme oranlarını dikkate almaktadır.

(e) Kullanılabilir mali zararlar

Grup vergiye esas finansal tabloları ile TMS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Grup'un gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek kullanılmamış mali zararlar ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Grup, söz konusu ertelenmiş vergi varlıklarını muhasebeleştirirken, gelecekteki kar projeksiyonlarını ve cari dönemlerde oluşan zararların son kullanılabileceği tarihleri göz önünde bulundurmıştır. Bu konu ile ilgili oluşan nihai vergisel sonuçların başlangıçta kaydedilen tutarlardan farklı olduğu durumlarda, bu farklar belirlendiği dönemlerdeki gelir vergisi ve ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerini etkileyebilecektir.

(f) Şüpheli alacak karşılığı

Şüpheli hale gelen ticari alacaklar için Şirket vadesi geçmiş ve tahsilat imkânı azaldığı öngörülen alacaklar için geçmiş tahsil edilmeme tecrübesine de dayanarak karşılık ayırmaktadır.

(g) Yapılmakta olan yatırımlar ve aktifleştirilen geliştirme giderleri

30 Eylül 2018 tarihi itibarıyla 207.125.317 TL (31 Aralık 2017: 174.214.975 TL) tutarındaki yapılmakta olan yatırımlar ve 191.676.645 TL (31 Aralık 2017: 212.718.310 TL) tutarındaki aktifleştirilen geliştirme giderleri halen yatırımı devam eden projelere ilişkin maddi ve maddi olmayan varlıklar yatırımlarından oluşmaktadır. Söz konusu projeler tamamlanmalarını takiben, aktifleştirilip amortisman ayırma yoluyla giderleştirilecektir. Ayrıca, artık ekonomik fayda sağlamayacak olan ve yapılmakta olan yatırımlar içerisinde yer alan söz konusu yatırımlar da giderleştirilecektir. Grup yönetimi en iyi tahminleri doğrultusunda yatırımlardan elde edeceği ekonomik faydanın defter değerlerinden yüksek olduğunu öngörmektedir. Ancak, yönetim tahminleri ile gerçekleştirmeler arasındaki farkların finansal tablolar üzerinde önemli etkisi olabilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. ÖNEMLİ MUHASEBE DEĞERLENDİRME, TAHMİN VE VARSAYIMLARI (devamı)

(h) Stok değer düşüklüğü

Stok değer düşüklüğü Grup'un muhasebe politikası çerçevesinde belirlenmekte olup stokların hareketsiz bekleme süreleri ve olası değer kayıpları değerlendirilerek hesaplanmaktadır.

(i) Yatırım indirimi, Ar-ge indirimi ve Nakdi sermaye artışı faiz indirimi

Grup, yapılan değerlendirme neticesinde, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu çerçevesinde müteakip dönemlerde indirimli kurumlar vergisinden yararlanılabileceğini öngörerek, ilk tespitlerine istinaden teşvik kapsamındaki toplam 194.509.222 TL tutarındaki yatırıma istinaden 24.304.270 TL tutarındaki indirimli kurumlar vergisi için 30 Eylül 2018 tarihinden itibaren ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2017: 24.304.270 TL). Teşvik kapsamındaki yatırım tutarının kesinleşmesini takiben Grup'un teşvik kapsamındaki yatırım tutarının cari dönemdeki tespitlerinden farklı olduğu durumlarda, bu farklar ertelenmiş vergi varlığını etkileyebilecektir.

6. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Raporlanabilir bölüm, bölüm bilgileri açıklanması zorunlu olan bir endüstriyel bölüm veya coğrafi bölümdür. Endüstriyel bölümler, belirli bir mal veya hizmeti ya da birbirleriyle ilişkili mal veya hizmet grubunu sağlama veya risk ve fayda açısından Grup'un diğer bölümlerinden farklı özelliklere sahip bölümlerdir. Coğrafi bölümler, Grup'un belirli bir ekonomik çevrede mal veya hizmet temin eden ve risk ve fayda açısından başka bir ekonomik çevre içerisinde faaliyet gösteren diğer bölümlerden farklı özelliklere sahip bölümlerdir.

	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Ocak- 30 Eylül 2017
Türkiye	646.752.638	409.069.370
İtalya	253.160.660	75.882.023
İhraç kayıtlı satışlar	161.527.109	148.940.284
Makedonya	6.671.433	127.178
Polonya	2.898.420	12.901
Slovakya	1.440.739	1.089.371
Portekiz	435.756	-
Romanya	254.005	6.042.063
Çin Halk Cumhuriyeti	140.472	
Diğer (*)	614.369	682.585
	1.073.895.601	641.845.775

(*)Yunanistan, Güney Kore, Fransa, Macaristan, Almanya, Bulgaristan, İspanya ve Avusturya'dan oluşmaktadır. (2017: Yunanistan, Litvanya, Güney Kore, Bulgaristan, Fransa, Almanya, Avusturya ve İspanya'dan oluşmaktadır).

Grup'un ana faaliyet konusu otomotiv ve benzeri araçlar ile yedek parça üretimi olup, Grup Yönetimi'nin performansı değerlendirdiği ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içeren beş faaliyet bölümü bulunmaktadır. Grup'un bu faaliyet bölümleri sözleşmeli olarak üretimi ve yurtiçi dağıtımını gerçekleştiren araçlara ilişkin raporlamanın yapıldığı minibüs, ihale karşılığı belediyeler için ürettiği otobüslere ilişkin raporlamanın yapıldığı otobüs, kendi markası ile ürettiği ticari araçlara ilişkin raporlamanın yapıldığı Karsan, yedek parça üretimine ilişkin raporlamanın yapıldığı yedek parça ve traktör kabin ve katofarez işlemlerine ilişkin raporlamanın yapıldığı endüstriyel satışlardır. Bölümlerin performansının düzenli olarak değerlendirilmesinde, esas faaliyet karı veya zararı dikkate alınmakla beraber, esas faaliyetlerden diğer gider ve gelirler kalemlerinin dağıtımı yapılmamaktadır. Bunun yanı sıra, karar almaya yetkili merciine varlık ve yükümlülüklerle ilgili bir periyodik bir bilgilendirme yapılmadığı için varlık ve yükümlülüklerin bölümlere göre raporlaması yapılmamıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

7. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Şirket ile ilişkili tarafı olan bağlı ortaklıkları arasında gerçekleşen işlemler konsolidasyon sırasında elimine edildiklerinden, bu notta açıklanmamıştır.

İlişkili taraflardan olan ticari alacaklar genellikle satış işlemlerinden kaynaklanmaktadır ve yaklaşık vadeleri 75 gündür.

İlişkili taraflara olan ticari borçlar genellikle alım işlemlerinden kaynaklanmaktadır ve yaklaşık vadeleri 75 gündür.

Dönem sonları itibarıyla ilişkili taraflardan alacaklar ve ilişkili taraflara borçlar bakiyeleri ile dönem içlerinde ilişkili taraflarla yapılan işlemlerin özeti aşağıda sunulmuştur:

İlişkili taraflarla olan bakiyeler	30 Eylül 2018		
	Alacaklar		Borçlar
	Kısa vadeli		Kısa vadeli
	Verilen Ticari		
	Ticari	Avanslar	Ticari
Kıraça Holding A.Ş.	-	-	934.960
Karland Otomotiv A.Ş.	1.000.089	-	-
Heksagon Mühendislik A.Ş.	-	2.067.829	664.785
Sirena Marine Denizcilik ve Ticaret A.Ş.	-	-	2.524.751
Kök Ziraat Turizm San. ve Tic. A.Ş.	-	-	178.437
Kırsan Turizm ve Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	-	-	328.691
Karsan Otomotiv Sanayi Mamülleri Pazarlama A.Ş.	33.830.206	-	-
Kaynak Sigorta Acenteliği A.Ş.	-	-	21.902
Kırsan Turizm ve Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	-	885.558	-
Diğer	-	-	2.159
	34.830.295	2.953.387	4.655.685

İlişkili taraflarla olan bakiyeler	31 Aralık 2017	
	Alacaklar	Borçlar
	Kısa vadeli	Kısa vadeli
	Ticari	Ticari
Kıraça Holding A.Ş.	-	1.103.441
Karland Otomotiv A.Ş.	772.636	-
Heksagon Mühendislik A.Ş.	-	4.863.039
Sirena Marine Denizcilik ve Ticaret A.Ş.	-	1.838.141
Kök Ziraat Turizm San. ve Tic. A.Ş.	-	223.918
Kırsan Turizm ve Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	20.439	-
Karsan Otomotiv Sanayi Mamülleri Pazarlama A.Ş.	28.523.749	-
Kar İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	-	1.083
Kaynak Sigorta Acenteliği A.Ş.	-	843
Diğer	-	2.159
	29.316.824	8.032.624

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

7. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

İlişkili Taraflarla Olan İşlemler	1 Ocak - 30 Eylül 2018								
	Hizmet Alımı	Alımlar	Satışlar	Alınan Faizler (*)	Verilen Faizler	Kira Geliri	Kira Gideri	Diğer Gelirler	Diğer Giderler
Kıraça Holding A.Ş. (1)	3.971.725	-	130.467	-	27.002	-	-	-	-
Kırsan Turizm ve Otomotiv San.ve Tic. A.Ş.	1.604.837	-	-	-	-	-	-	406	-
Heksagon Mühendislik A.Ş. (4)	10.111.151	8.842	-	-	-	-	-	1.806	45.178
Karsa Otomotiv Pazarlama Ticaret A.Ş.	-	1.167	-	-	-	-	-	-	-
Karland Otomotiv A.Ş.	122.725	213.052	2.618.394	2.403	-	-	-	512	87.666
Kök Ziraat Turizm San. ve Tic. A.Ş. (3)	346.131	-	138.664	-	-	-	83.756	-	-
Kar İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	-	-	-	-	-	-	-	-	1.489
Kaynak Sigorta Acenteliği A.Ş.	-	826.671	-	-	-	-	-	-	-
Sirena Marine Denizcilik ve Ticaret A.Ş. (2)	130.229	7.634.519	17.118	-	-	-	-	17.431	-
Karsan Otomotiv Sanayi Mamülleri Pazarlama A.Ş.	-	209.307	-	5.788.703	-	-	-	248.338	82.837
Mercan Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	-	12.298	-	-	-	-	-	-	-
	16.286.798	8.905.856	2.904.643	5.791.106	27.002	-	83.756	268.493	217.170

1. Grup, Kıraça Holding'ten bilgi sistemleri, insan kaynakları, finansman ve diğer danışmanlık hizmetleri almaktadır.
2. Grup, Sirena Marine firmasından; minibüs, midibüs ve otobüs üretimlerinde ihtiyacı olan, bazı iç giydirme vb. parçalar ile bu parçalar için kalıp ve ekipman tedarik etmektedir.
3. Grup, İstanbul'daki ofis için Kök Ziraat A.Ş.'ye aylık olarak kira ödemektedir. Söz konusu ofisin güvenlik, doğalgaz, bakım onarım, temizlik ve diğer ortak giderleri Kök Ziraat A.Ş. tarafından aylık olarak faturalanmaktadır.
4. Grup, Heksagon Mühendislik'ten, üretmiş olduğu ve üreteceği araçlarla ilgili ihtiyaç duyduğu konularda mühendislik ve tasarım hizmeti almaktadır.

(*) Şirket, ilişkili taraflarından olan vadesi geçmiş ticari alacaklarına 2018 yılında aylık %3 (2017:%1,50) faiz oranı üzerinden vade farkı faturası düzenlemektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

7. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

	1 Ocak - 30 Eylül 2017								
İlişkili Taraflarla Olan İşlemler	Hizmet Alımı	Alımlar	Satışlar	Alınan Faizler	Verilen Faizler	Kira Geliri	Kira Gideri	Diğer Gelirler	Diğer Giderler
Kıraça Holding A.Ş. (1)	1.533.970	-	-	-	64.766	-	-	-	-
Kırsan Turizm ve Otomotiv San.ve Tic. A.Ş.	652.138	-	-	-	-	-	-	-	-
Heksagon Mühendislik A.Ş. (4)	31.777.971	-	371.731	-	-	-	-	-	-
Karsa Otomotiv Pazarlama Ticaret A.Ç.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Karland Otomotiv A.Ç.	169.712	55.387	1.599.260	-	-	-	-	-	-
Kök Ziraat Turizm San. ve Tic. A.Ç. (3)	267.014	-	-	-	-	-	69.897	-	-
Kar İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	-	650	-	-	-	-	-	-	-
Kaynak Sigorta Acenteliği A.Ş.	-	598.542	-	-	-	-	-	-	-
Sirena Marine Denizcilik ve Ticaret A.Ş.	-	4.579.317	2.408	-	-	-	-	-	-
	34.400.805	5.233.896	1.973.399	-	64.766	-	69.897	-	-

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

7. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)**Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:**

Dönem içerisinde üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz- 30 Eylül 2018	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017
Ücretler ve diğer kısa vadeli faydalar	2.260.639	630.557	3.391.413	1.154.018
	2.260.639	630.557	3.391.413	1.154.018

8. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR**a) Ticari Alacaklar:**

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un ticari alacaklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli ticari alacaklar		
Ticari alacaklar	491.783.792	263.868.724
Alacak senetleri	12.800.692	47.274.683
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Dipnot:7)	34.830.295	29.316.824
Gelir tahakkukları (*)	131.160.631	76.910.756
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(2.684.708)	(1.081.609)
	667.890.702	416.289.378

(*) Gelir tahakkukları, Grup'un bir müşterisiyle yürüttüğü araç üretim projesine ilişkin olarak tahakkuk ettirilen tazminat gelirlerinden oluşmaktadır.

	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
Uzun vadeli ticari alacaklar		
Ticari alacaklar (*)	109.294.584	114.769.919
	109.294.584	114.769.919

(*) Grup'un, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin açmış olduğu 10 Şubat 2015 tarihli ihaleye ve Konya Belediyesi'nin açmış olduğu 5 Mayıs 2015 tarihli ihaleye ilişkin alacaklarını temsil etmektedir. Grup'un söz konusu ihalelere istinaden 81.568.406 TL'si (31 Aralık 2017: 70.507.094 TL) Konya Büyükşehir Belediyesi'nden, 117.717.955 TL'si (31 Aralık 2017: 102.615.319 TL) Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nden olan toplam 199.286.361 TL (31 Aralık 2017: 173.122.413 TL) tutarındaki alacağının 109.294.584 TL (31 Aralık 2017: 114.769.919 TL) tutarındaki kısmı uzun vadeli olup, 30 Eylül 2018 itibarıyla Konya ve Kocaeli Belediyesi'nden alacakların 28.672.234 Avro (31 Aralık 2017: 38.339.589 Avro) tutarındaki kısmı, uzun vadeli kredilerin 28.672.234 Avro (31 Aralık 2017: 38.339.589 Avro) kadarının itfasında kullanılmak üzere temlik edilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

8. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR (devamı)

Grup'un, ticari alacaklarına uyguladığı standart vade 90 ile 120 gün arasındadır (31 Aralık 2017: 90 ile 120 gün).

Ticari alacaklar için ayrılan şüpheli alacak karşılığı, geçmiş tahsil edilememe tecrübesine dayanılarak belirlenmiştir. Dövizli şüpheli alacaklar için tahakkuk etmiş kur farkları karşılıklara dahil edilmiş, aynı tutar kur farkı gelir ve giderlerine de yansıtılmıştır.

Grup'un şüpheli ticari alacaklar karşılığına ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Ocak- 30 Eylül 2017
<u>Şüpheli ticari alacak karşılığı hareketleri</u>		
Açılış bakiyesi	(1.081.609)	(8.499.007)
Pay bazlı işlemler nedeniyle meydana gelen değişim	-	1.368.271
Dönem gideri	(1.603.099)	(2.206.960)
Kapanış bakiyesi	<u>(2.684.708)</u>	<u>(9.337.696)</u>

b) Ticari Borçlar:

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un ticari borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
<u>Kısa vadeli ticari borçlar</u>		
Ticari borçlar	(271.548.265)	(181.996.802)
İlişkili taraflara ticari borçlar (Dipnot:7)	(4.655.685)	(8.032.624)
Gider Tahakkukları	(97.635)	(24.128)
	<u>(276.301.585)</u>	<u>(190.053.554)</u>

Grup'un ticari borçlarına ilişkin ortalama ödeme vadesi 90 ile 120 gündür (31 Aralık 2017: 90 ile 120 gündür).

Grup'un, tüm borçlarının kredilendirme süresi içerisinde ödenmesini temin etmek üzere uygulamaya koyduğu finansal risk yönetimi politikaları bulunmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN
AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

9. STOKLAR

	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
İlk madde ve malzeme	159.639.113	80.845.576
Yarı mamüller	33.402.567	8.209.564
Mamüller	22.508.216	6.832.881
Ticari mallar	23.151.626	19.607.695
Yoldaki mallar	8.280.024	1.835.465
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(7.463.699)	(7.463.699)
	<u>239.517.847</u>	<u>109.867.482</u>

1 Ocak - 30 Eylül 2018 hesap döneminde Grup'un satılan malın maliyeti hesabının 706.032.456 TL' lik (1 Ocak – 30 Eylül 2017: 425.745.381 TL) kısmı ilk madde malzeme sarfı ile ilgilidir.

	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Ocak- 30 Eylül 2017
<u>Stok değer düşüklüğü karşılığı hareketleri</u>		
Açılış bakiyesi	(7.463.699)	(14.732.337)
Pay bazlı işlemler nedeniyle meydana gelen değişim	-	399.615
İptal edilen karşılık/(dönem gideri)	-	7.114.311
Kapanış bakiyesi	<u>(7.463.699)</u>	<u>(7.218.411)</u>

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

10. MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
<u>Malivet Değeri</u>									
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	121.969.669	16.594.977	119.259.336	236.774.845	4.863.462	34.017.409	454.611	174.214.975	708.149.284
Alımlar	-	4.500	934.364	6.327.541	2.118.201	311.612	-	35.199.764	44.895.982
Çıkışlar	-	-	-	(1.255.026)	(1.619.164)	(31.109)	(678)	-	(2.905.977)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	-	-	72.350	354.911	-	4.900	-	(2.289.422)	(1.857.261)
30 Eylül 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	121.969.669	16.599.477	120.266.050	242.202.271	5.362.499	34.302.812	453.933	207.125.317	748.282.028
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>									
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(7.468.430)	(54.024.465)	(156.900.561)	(3.575.825)	(22.106.177)	(224.054)	-	(244.299.512)
Dönem gideri	-	(430.596)	(4.822.786)	(9.968.009)	(648.232)	(2.214.851)	(27.718)	-	(18.112.193)
Çıkışlar	-	-	-	640.283	319.130	24.372	-	-	983.785
30 Eylül 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(7.899.026)	(58.847.251)	(166.228.287)	(3.904.927)	(24.296.656)	(251.772)	-	(261.427.920)
30 Eylül 2018 itibarıyla net defter değeri	121.969.669	8.700.451	61.418.799	75.973.984	1.457.572	10.006.156	202.161	207.125.317	486.854.108

Dönemin amortisman ve itfa payı giderlerinin 35.707.560 TL'si (2017: 33.036.871 TL) satılan malın maliyetine (Dipnot:17), 1.063.605 TL'si (2017: 947.326 TL) pazarlama giderlerine (Dipnot:18), 2.467.504 TL'si (2017: 1.851.586 TL) genel yönetim giderlerine (Dipnot:18), 299.210 TL'si (2017: 21.625 TL) araştırma geliştirme giderlerine (Dipnot: 18), 1.035.760 TL'si (2017: 1.283.750 TL) yatırım maliyetlerine yansıtılmış olup 354.985 TL'si (2017: 1.698.139 TL) ise bakım ve onarım giderleri karşılıklarından netlenmiştir.

30 Eylül 2018 tarihi itibarıyla, Grup'un almış olduğu kredilere istinaden sabit kıymetler üzerinde 22.000.000 Avro, 142.000.000 TL tutarlarında ipotek bulunmaktadır (31 Aralık 2017: 22.000.000 Avro, 142.000.000 TL) (Dipnot:16).

2018 yılı içinde maddi duran varlıklara ilişkin 20.476.326 TL (2017: 12.788.936 TL) tutarında borçlanma maliyeti aktifleştirilmiş ve ilgili tutar nakit akış tablosunda "Maddi Duran Varlık Alımlarından Kaynaklanan Nakit Çıkışları" ndan netlenerek gösterilmiştir.

Grup'un 30 Eylül 2018 tarihi itibarıyla finansal kiralama yoluyla edindiği maddi duran varlıkların net defter değeri 5.230.000 TL'dir (31 Aralık 2017: 6.578.149 TL).

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

10. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>									
1 Ocak 2017 itibarıyla açılış bakiyesi	119.450.000	16.495.172	120.898.034	224.007.944	6.872.526	29.017.375	1.737.348	149.045.035	667.523.434
Alımlar	-	21.999	543.705	1.094.313	1.972.357	1.655.879	184.786	67.857.372	73.330.411
Çıkışlar	-	(41.000)	-	(604.770)	(2.428.382)	(278.449)	(1.466.729)	(246.197)	(5.065.527)
Transferler	2.519.669	(28.430)	(2.519.669)	-	-	-	-	-	(28.430)
Pay bazlı işlemler nedeniyle meydana gelen değişim	-	-	-	-	(1.424.713)	-	-	(22.236)	(1.446.949)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	-	110.000	77.694	9.336.931	75.710	3.437.692	-	(41.730.625)	(28.692.599)
30 Eylül 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	121.969.669	16.557.741	118.999.764	233.834.418	5.067.498	33.832.497	455.405	174.903.349	705.620.341
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>									
1 Ocak 2017 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(6.911.307)	(47.659.588)	(143.215.028)	(3.691.217)	(19.259.392)	(1.560.451)	-	(222.296.983)
Dönem gideri	-	(432.188)	(4.763.792)	(10.405.182)	(1.100.283)	(2.244.049)	(34.766)	-	(18.980.261)
Çıkışlar	-	3.827	-	269.600	717.320	193.427	1.380.402	-	2.564.576
Pay bazlı işlemler nedeniyle meydana gelen değişim	-	-	-	-	696.353	-	-	-	696.353
Transferler	-	15.163	-	-	-	-	-	-	15.163
30 Eylül 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(7.324.505)	(52.423.380)	(153.350.610)	(3.377.827)	(21.310.014)	(214.815)	-	(238.001.152)
30 Eylül 2017 itibarıyla net defter değeri	121.969.669	9.233.236	66.576.383	80.483.807	1.689.671	12.522.483	240.590	174.903.349	467.619.189

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

10. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi duran varlıklara ait amortisman süreleri aşağıdaki gibidir:

	<u>Ekonomik Ömrü</u>
Yer altı ve yer üstü düzenlemeler	5-25 yıl
Binalar	7-50 yıl
Tesis, makina ve cihazlar	1-25 yıl
Taşıtlar	4-5 yıl
Demirbaşlar	3-20 yıl
Özel maliyetler	5 yıl

11. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	<u>Haklar</u>	<u>Aktifleştirilen geliştirme giderleri</u>	<u>Toplam</u>
<u>Maliyet Değeri</u>			
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	13.773.231	276.576.299	290.349.530
Alımlar	1.597.413	717.936	2.315.349
Çıkışlar	(11.699)	(2.318.881)	(2.330.580)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	47.806	1.809.455	1.857.261
30 Eylül 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	15.406.751	276.784.809	292.191.560
<u>Birikmiş İtfa Payları</u>			
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	(8.723.199)	(63.857.989)	(72.581.188)
Dönem gideri	(1.005.486)	(21.802.829)	(22.808.315)
Çıkışlar	11.699	552.654	564.353
30 Eylül 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	(9.716.986)	(85.108.164)	(94.825.150)
30 Eylül 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	5.689.765	191.676.645	197.366.410
	<u>Haklar</u>	<u>Aktifleştirilen geliştirme giderleri</u>	<u>Toplam</u>
<u>Maliyet Değeri</u>			
1 Ocak 2017 itibarıyla açılış bakiyesi	13.671.017	221.936.940	235.607.957
Alımlar	923.735	920.227	1.843.962
Çıkışlar	(715.180)	(851.018)	(1.566.198)
Transferler	28.430	-	28.430
Pay bazlı işlemler nedeniyle meydana gelen değişim	(1.039.894)	-	(1.039.894)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	314.210	28.378.389	28.692.599
30 Eylül 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	13.182.318	250.384.538	263.566.856
<u>Birikmiş İtfa Payları</u>			
1 Ocak 2017 itibarıyla açılış bakiyesi	(8.833.739)	(39.004.185)	(47.837.924)
Dönem gideri	(675.525)	(18.163.418)	(18.838.943)
Transferler	(15.163)	-	(15.163)
Pay bazlı işlemler nedeniyle meydana gelen değişim	584.348	-	584.348
Çıkışlar	451.233	218.779	670.012
30 Eylül 2017 itibarıyla kapanış bakiyesi	(8.488.846)	(56.948.824)	(65.437.670)
30 Eylül 2017 itibarıyla net defter değeri	4.693.472	193.435.714	198.129.186

Maddi olmayan duran varlıklarda haklar ve aktifleştirilen geliştirme bedellerine ait itfa süreleri sırasıyla 2-10 yıl ve 1-20 yıldır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

12. DİĞER DÖNEN VE DURAN VARLIKLAR

	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
<u>Diğer Dönen Varlıklar</u>		
Devreden KDV	80.261.046	28.433.954
İndirilen KDV	-	131.199
Personel Avansları	212.677	27.781
Diğer çeşitli dönen varlıklar	2.259.985	3.921.862
	82.733.708	32.514.796
<u>Diğer Duran Varlıklar</u>		
Devreden KDV	69.034.865	116.885.639
	69.034.865	116.885.639
<u>Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler</u>		
Ödenecek vergi ve fonlar	1.611.188	2.143.245
Diğer çeşitli borç ve yükümlülükler	1.386.926	116.172
	2.998.114	2.259.417

13. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
<u>Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler</u>		
İlişkili olmayan taraflara verilen sipariş avansları	65.363.612	13.795.861
İlişkili taraflara verilen sipariş avansları (Dipnot: 7)	2.953.387	-
Gelecek aylara ait giderler	2.278.049	1.168.494
	70.595.048	14.964.355
<u>Uzun Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler</u>		
Gelecek yıllara ait giderler	506.068	672.428
Sabit kıymet alımı için verilen avanslar	950.857	350.243
	1.456.925	1.022.671

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

13. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER (devamı)

	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler		
Alınan sipariş avansları	18.212.394	8.521.284
Gelecek aylara ait gelirler (*)	7.305.781	942.498
	25.518.175	9.463.782
Uzun Vadeli Ertelenmiş Gelirler		
Gelecek yıllara ait gelirler (*)	7.445.438	1.003.249
	7.445.438	1.003.249

(*) TFRS 15 kapsamında sözleşme süresine yayılan satış sonrası hizmet tutarlarından oluşmaktadır.

14. BORÇLANMALAR

	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
Finansal Borçlar		
Kısa Vadeli Banka Kredileri	323.981.502	61.410.800
Uzun Vadeli Banka Kredilerinin Kısa Vadeli Kısım	349.483.600	69.014.019
Kısa Vadeli İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları	-	20.068.689
Kısa Vadeli Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	30.175.464	22.099.959
Faktoring Borçları	5.939.051	-
	709.579.617	172.593.467
Uzun Vadeli Banka Kredileri	849.579.636	793.945.510
Uzun Vadeli İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları	161.070.617	158.637.496
Uzun Vadeli Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	51.554.305	47.871.742
	1.062.204.558	1.000.454.748
	1.771.784.175	1.173.048.215

Banka Kredileri:

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	30 Eylül 2018	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%28,71	201.005.068	70.000.000
Avro	%3,95	366.025.702	779.579.636
ABD Doları	%7,65	106.434.332	-
		673.465.102	849.579.636

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

14. BORÇLANMALAR (devamı)

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	31 Aralık 2017	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%16,68	14.554.541	124.303.399
Avro	%4,28	115.870.278	606.026.500
ABD Doları	%7,65	-	63.615.611
		130.424.819	793.945.510
		30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
1 yıl içerisinde ödenecek		675.503.915	130.424.819
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek		457.124.877	430.809.307
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek		146.582.320	127.176.484
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek		120.174.690	74.567.780
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek		67.943.727	67.865.309
5 yıl ve daha uzun vadeli		55.715.209	93.526.630
		1.523.044.738	924.370.329

Tahviller:

	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
İhraç edilmiş tahvillerin kısa vadeli kısmı	-	20.068.689
İhraç edilmiş tahvillerin uzun vadeli kısmı	161.070.617	158.637.496
	161.070.617	178.706.185

2014 yılında Sermaye Piyasası Kurulu'ndan izni alınan 200 Milyon TL ihraç tavanı kapsamında, 2015 yılı Ekim ayında satışı gerçekleştirilen 180 Milyon TL nominal değerli tahvil, 17 Ekim 2017 tarihinde itfa olmuştur. Aynı tavan kapsamında satışı gerçekleştirilen 20 Milyon TL nominal değerli ikinci tertip tahvil, 23 Mart 2018 tarihinde itfa olmuştur.

Şirket nitelikli yatırımcılara satılmak üzere, 11 Ağustos 2017 tarihinde 200 Milyon TL nominal değerli tahvil ihracı için tamamına ilişkin ödeme yükümlülükleri için hakim ortak Kıraça Holding A.Ş.'nin garanti vermesi suretiyle Sermaye Piyasası Kurulu'ndan izin almıştır. İşbu ihraç tavanı kapsamında 3 ayda bir değişken faizli kupon ödemeli, 1092 gün vadeli, 13 Ekim 2020 itfa tarihli 88 Milyon TL nominal değerli ve 3 ayda bir değişken faizli kupon ödemeli, 728 gün vadeli, 15 Ekim 2019 itfa tarihli 67 Milyon TL nominal değerli iki tahvil tranşının satışı 13 Ekim 2017 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Para birimi	Etkin faiz oranı %	30 Eylül 2018	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%4,5 + DIBS (*)	-	161.070.617
		-	161.070.617

(*) Gösterge Devlet İç Borçlanma Senedi faiz oranını ifade etmektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

14. BORÇLANMALAR (devamı)

Para birimi	Etkin faiz oranı %	31 Aralık 2017	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%4,02 + DIBS (*)	20.068.689	158.637.496
		20.068.689	158.637.496

(*) Gösterge Devlet İç Borçlanma Senedi faiz oranını ifade etmektedir.

Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar:

	Asgari kira ödemeleri		Asgari kira ödemelerinin bugünkü değeri	
	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
Finansal kiralama borçları				
Finansal kiralama borçları	91.667.841	80.325.818	81.729.769	69.971.701
Bir yıl içinde	36.059.639	27.255.361	30.175.464	22.099.959
İki ile beş yıl arasındakiler	55.608.202	53.070.457	51.554.305	47.871.742
Eksi: geleceğe ait finansal giderler	(9.938.072)	(10.354.117)	-	-
Kiralama yükümlülüğünün bugünkü değeri	<u>81.729.769</u>	<u>69.971.701</u>	81.729.769	69.971.701
Eksi: 12 ay içerisinde ödenecek borçlar (kısa vadeli borçlar kısmında gösterilen)			(30.175.464)	(22.099.959)
12 aydan sonra ödenecek borçlar			51.554.305	47.871.742

Finansal kiralama, üretim hattı ile ilgili makine ve teçhizattan oluşmaktadır. Grup'un finansal kiralamaya ilişkin yükümlülükleri, kiralayanın, kiralanan varlık üzerindeki mülkiyet hakkı vasıtasıyla güvence altına alınmıştır.

Ticari alacaklar ile ilgili faktoring işlemleri:

	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
Faktoring borçları	5.939.051	-
	5.939.051	-

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

14. BORÇLANMALAR (devamı)

Grup, ticari alacaklarının bir kısmını faktoring şirketlerine kabili rücu olarak devretmektedir. Grup söz konusu ticari alacaklarına ilişkin risklerini tamamıyla faktoring şirketine devretmediğinden ve vadesinden erken tahsil edilen alacaklara konu teşkil eden meblağların faktoring şirketleri tarafından herhangi bir nedenle kısmen veya tamamen tahsil edilememesi halinde faktoring şirketlerinin mezkur meblağlar için Grup'a rücu etme hakları bulunduğu kısırdırma işlemine konu olan alacak tutarı konsolide finansal tablolardan çıkarılmamış, faktoring şirketlerinden temin edilen tutar ise konsolide finansal tablolara finansal yükümlülük olarak yansıtılmıştır.

Finansman Giderleri

1 Ocak - 30 Eylül 2018 döneminde 389.858.577 TL (1 Ocak - 30 Eylül 2017: 102.219.342 TL) olan finansman giderlerinin 94.452.924 TL'si faiz giderlerinden (1 Ocak - 30 Eylül 2017: 51.689.673 TL), 295.405.653 TL'si kur farkı giderlerinden (1 Ocak - 30 Eylül 2017: 50.529.669 TL) oluşmaktadır.

1 Temmuz - 30 Eylül 2018 döneminde 248.780.528 TL (1 Temmuz - 30 Eylül 2017: 40.049.282 TL) olan finansman giderlerinin 38.764.510 TL'si faiz giderlerinden (1 Temmuz - 30 Eylül 2017: 19.096.519 TL), 210.016.018 TL'si kur farkı giderlerinden (1 Temmuz - 30 Eylül 2017: 20.952.763 TL) oluşmaktadır.

15. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR

	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli karşılıklar		
Garanti giderleri karşılığı (ii)	17.374.908	15.106.421
Personel gider karşılıkları	3.375.000	3.731.198
Dava karşılığı (iii)	1.700.000	1.700.000
Satış iskontoları karşılığı (iv)	2.514.641	1.142.271
Fiyat farkı karşılığı	7.836.333	-
Satış sonrası hizmetler karşılığı (i)	-	10.966.357
Diğer	11.728.975	5.687.481
	44.529.857	38.333.728
Uzun vadeli karşılıklar		
Garanti giderleri karşılığı	7.656.493	6.472.953
Satış sonrası hizmetler karşılığı (i)	-	6.061.779
	7.656.493	12.534.732

- (i) Grup'un, Belediyelere satmış olduğu otobüsler için 5 yıl boyunca sağlayacağı satış sonrası hizmet maliyetlerine ilişkin ayırdığı bakım ve onarım karşılıklarını temsil etmektedir (Dipnot: 4).
- (ii) Grup, garanti taahhüdü ile satışını gerçekleştirdiği araçlar için satış tarihinden sonra araç modellerine göre değişen süreler boyunca garanti hizmeti sağlamaktadır.
- (iii) Grup'un çeşitli dava riskleri nedeniyle ayırdığı karşılıklardır.
- (iv) Grup'un 2017 yılında bayilere uygulamış olduğu fiyat farkı iskontolarından oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

16. TAAHHÜTLER

30 Eylül 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Grup'un teminat/rehin/ipotek pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

30 Eylül 2018	TL karşılığı	Türk Lirası	ABD Doları	Avro
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	458.928.933	7.634.562	2.515.881	62.761.491
-İpotek	294.911.000	142.000.000	-	22.000.000
-Aval	-	-	-	-
-Akreditif	64.596.043	-	-	9.293.726
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı				
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
Toplam	818.435.976	149.634.562	2.515.881	94.055.217

Grup'un vermiş olduğu diğer TRİ'lerin, Grup'un özkaynaklarına oranı 30 Eylül 2018 itibarıyla %0'dır (31 Aralık 2017: %0).

30 Eylül 2018 tarihi itibarıyla taahhütler, Gümrük müdürlükleri ve diğer kamu kuruluşlarına verilen 7.634.562 TL, 2.515.881 ABD doları ile 62.761.491 Avro tutarındaki teminat mektuplarından, 9.293.726 Avro tutarındaki hammadde ve malzeme alımı için açılmış bulunan fakat fiili ithalatı gerçekleşmemiş akreditif tutarından ve uzun vadeli kredi çerçevesinde verilen 142.000.000 TL ve 22.000.000 Avro tutarındaki ipoteklerden oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

16. TAAHHÜTLER (devamı)

31 Aralık 2017	TL karşılığı	Türk Lirası	ABD Doları	Avro
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
- <i>Teminat</i>	245.045.427	7.916.703	1.790.581	51.018.676
- <i>İpotek</i>	241.341.000	142.000.000	-	22.000.000
- <i>Aval</i>	-	-	-	-
- <i>Akreditif</i>	45.010.291	-	-	9.967.953
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
- <i>Teminat</i>	-	-	-	-
- <i>Rehin</i>	-	-	-	-
- <i>İpotek</i>	-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
- <i>Teminat</i>	-	-	-	-
- <i>Rehin</i>	-	-	-	-
- <i>İpotek</i>	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı				
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
- <i>Teminat</i>	-	-	-	-
- <i>Rehin</i>	-	-	-	-
- <i>İpotek</i>	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
- <i>Teminat</i>	-	-	-	-
- <i>Rehin</i>	-	-	-	-
- <i>İpotek</i>	-	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
- <i>Teminat</i>	-	-	-	-
- <i>Rehin</i>	-	-	-	-
- <i>İpotek</i>	-	-	-	-
Toplam	531.396.718	149.916.703	1.790.581	82.986.629

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla taahhütler, Gümrük müdürlükleri, vergi dairesi ve diğer kamu kuruluşlarına verilen 7.916.703 TL, 1.790.581 ABD doları ile 51.018.676 Avro tutarındaki teminat mektuplarından, 9.967.953 Avro tutarındaki hammadde ve malzeme alımı için açılmış bulunan fakat fiili ithalatı gerçekleştirilmemiş akreditif tutarından ve uzun vadeli kredi çerçevesinde verilen 142.000.000 TL ve 22.000.000 Avro tutarındaki ipoteklerden oluşmaktadır.

Alınan teminatlar :

	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
Alınan teminat mektupları ve çekleri	35.333.515	56.205.965
Doğrudan borçlanma sistemi	2.517.327	4.500.000
	37.850.842	60.705.965

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz- 30 Eylül 2018	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017
a) Satışlar				
Yurt içi satışlar	474.149.024	140.156.327	400.813.231	177.555.876
Yurt dışı satışlar	528.536.499	223.873.188	232.588.881	124.165.718
Diğer gelirler	12.453.676	9.729.375	769.157	556.200
Satış iadeleri (-)	(20.611.533)	(3.240.947)	(6.307.264)	(4.941.351)
Satış iskontoları (-)	(9.068.201)	(1.798.819)	(12.403.684)	(5.652.045)
	985.459.465	368.719.124	615.460.321	291.684.398
b) Satışların maliyeti				
İlk madde ve malzeme giderleri	(706.032.456)	(257.448.006)	(425.745.381)	(195.441.731)
Genel üretim giderleri	(34.186.213)	(12.640.383)	(27.170.459)	(10.200.530)
Amortisman giderleri (Dipnot:10-11)	(35.707.560)	(11.738.126)	(33.036.871)	(11.217.807)
Direkt işçilik giderleri	(34.804.005)	(11.707.677)	(27.201.498)	(10.285.116)
Yarı mamul stoklarındaki değişim	25.193.003	17.769.881	2.661.373	325.583
Bitmiş mamul stoklarındaki değişim	15.675.335	13.177.523	9.929.666	3.542.432
Satılan ticari mallar maliyeti	(35.019.390)	(6.897.804)	(46.884.202)	(14.818.107)
Verilen hizmet maliyeti	(451.448)	(202.254)	(935.632)	(230.835)
Stok değer düşüklüğü değişim	-	-	520.719	(4.823.970)
	(805.332.734)	(269.686.846)	(547.862.285)	(243.150.081)
c) Finans sektöründen gelirler				
Finans Sektörü Faaliyetleri Hasılatı (*)	304.051.946	99.875.936	178.145.050	11.562.880
Finans Sektörü Faaliyetleri Maliyeti (-)	(215.615.810)	(43.503.491)	(151.759.596)	(2.898.112)
	88.436.136	56.372.445	26.385.454	8.664.768

(*) Kazanılmış finansal kiralama kira gelirlerini temsil eder.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

18. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ

	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz- 30 Eylül 2018	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017
Pazarlama giderleri (-)	(57.137.589)	(23.665.539)	(23.796.770)	(12.199.343)
Genel yönetim giderleri (-)	(34.062.090)	(13.144.729)	(27.333.346)	(9.661.849)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(6.955.407)	(2.655.298)	(3.576.651)	(1.673.420)
	<u>(98.155.086)</u>	<u>(39.465.566)</u>	<u>(54.706.767)</u>	<u>(23.534.612)</u>

a) Pazarlama Giderleri Detayı

	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz- 30 Eylül 2018	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017
Garanti giderleri	(33.760.599)	(15.553.327)	(8.263.046)	(6.447.722)
Personel giderleri	(8.797.599)	(3.152.914)	(6.276.529)	(2.033.806)
Reklam giderleri	(3.654.944)	(432.319)	(1.462.438)	(805.746)
Nakliye ve sigorta giderleri	(1.067.430)	(33.136)	(2.030.454)	(718.996)
Taşeronluk giderleri	(1.152.607)	(669.073)	(758.080)	(334.119)
Kira giderleri	(941.525)	(317.145)	(873.189)	(302.759)
Amortisman giderleri (Dipnot: 10-11)	(1.063.605)	(442.680)	(947.326)	(45.374)
Enerji giderleri	(404.776)	(160.733)	(325.745)	(325.745)
Ulaşım ve seyahat giderleri	(643.172)	(248.183)	(282.456)	(282.456)
Bayi ve yetkili servis toplantı gideri	(238.193)	(158.687)	(122.997)	(122.997)
Müşteri ve kanal yönetim giderleri	(542.323)	(191.859)	(462.973)	31.421
Diğer	(4.870.819)	(2.305.485)	(1.991.537)	(811.044)
	<u>(57.137.589)</u>	<u>(23.665.539)</u>	<u>(23.796.770)</u>	<u>(12.199.343)</u>

b) Genel Yönetim Giderleri Detayı

	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz- 30 Eylül 2018	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017
Personel giderleri	(16.021.834)	(5.322.861)	(11.528.129)	(3.132.924)
Taşeronluk giderleri	(3.459.102)	(1.103.248)	(4.489.152)	(1.214.307)
Danışmanlık giderleri	(4.920.715)	(2.250.459)	(2.534.552)	(643.793)
Amortisman giderleri (Dipnot: 10-11)	(2.467.504)	(874.440)	(1.851.586)	(664.253)
Holding hizmet giderleri	(1.335.234)	(434.293)	(1.103.609)	(457.401)
Seyahat giderleri	(1.144.443)	(493.827)	(512.265)	(131.152)
Abonelik ve aidat giderleri	(625.010)	(204.401)	(555.168)	(202.993)
İşletme Lisansları ve Patentler	(558.145)	(538.848)	(559.042)	(206.830)
Kira giderleri	(395.488)	(146.981)	(582.215)	(193.390)
Enerji giderleri	(438.529)	(194.486)	(327.849)	(124.351)
Sigorta giderleri	(278.414)	(146.191)	(238.693)	(92.706)
Vergi ve ceza giderleri	(144.808)	(110.811)	(220.582)	(47.856)
Şüpheli alacak karşılığı	(1.250.227)	(1.250.227)	-	-
Diğer	(1.022.637)	(73.656)	(2.830.504)	(2.549.893)
	<u>(34.062.090)</u>	<u>(13.144.729)</u>	<u>(27.333.346)</u>	<u>(9.661.849)</u>

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

18. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ (devamı)**c) Araştırma ve Geliştirme Giderleri**

	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz- 30 Eylül 2018	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	(3.779.548)	(1.220.415)	(2.841.097)	(1.290.379)
Personel giderleri	(2.614.032)	(1.220.934)	(644.380)	(345.938)
Amortisman giderleri (Dipnot: 10-11)	(299.210)	(102.025)	(21.625)	(11.658)
Diğer	(262.617)	(111.924)	(69.549)	(25.445)
	(6.955.407)	(2.655.298)	(3.576.651)	(1.673.420)

19. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

30 Eylül 2018 ve 30 Eylül 2017 tarihinde sona eren hesap dönemlerine ait vergi geliri aşağıda detaylandırılmıştır:

	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz- 30 Eylül 2018	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017
Cari dönem kurumlar vergisi gideri	-	-	-	-
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	19.315.605	12.503.296	(3.187.271)	(2.231.820)
	19.315.605	12.503.296	(3.187.271)	(2.231.820)

Ertelenmiş vergi:

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TMS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TMS'ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı 2018, 2019 ve 2020 yıllarında tersine dönmesi beklenen geçici zamanlama farkları üzerinden %22, 2021 ve sonrasında tersine dönmesi beklenen geçici zamanlama farkları üzerinden ise %20 olarak kullanılmıştır.

30 Eylül 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, ertelenmiş vergiye konu olan birikmiş geçici farklar ve ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin etkileri, bilanço tarihi itibarıyla yasanmış vergi oranları kullanılarak sonraki sayfada özetlenmiştir:

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

19. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş vergi varlıkları / (yükümlülükleri):	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
İndirilebilir mali zararlar	135.791.912	82.171.169
Maddi ve maddi olmayan varlıklar amortisman farkları	(36.291.285)	(27.158.662)
Yatırım teşviki	24.304.270	24.304.270
Gelir tahakkukları	(26.131.813)	(16.959.111)
Kredi kur farkları	(26.357.416)	(10.499.781)
Maliyet gider karşılığı	1.723.993	-
Türev araçlar	8.962.590	4.137.768
Kıdem tazminatı karşılıkları	4.310.692	3.561.611
Stok düzeltmelerinin etkisi	1.813.220	1.924.100
Tahvillere ilişkin düzeltmeler	1.335.536	815.361
Tahakkuk etmemiş finansman geliri,gideri (net)	189.384	462.153
Şüpheli alacak karşılığı	185.808	116.271
Dava karşılığı	374.000	374.000
Garanti gideri karşılığı	5.823.924	4.688.255
Bakım ve onarım giderleri karşılığı	-	3.746.190
İzin karşılığı	1.356.765	493.274
Satış iskontoları karşılığı	553.221	251.300
Diğer	14.289.802	7.732.668
	112.234.603	80.160.836

Grup'un 30 Eylül 2018 tarihi itibarıyla 728.027.921 TL (31 Aralık 2017: 445.404.206 TL) tutarında birikmiş vergi zararı mevcuttur. Grup yönetiminin birikmiş vergi zararlarının zaman aşımına uğramasından önce vergilendirilebilir kar elde edilmesinin mümkün olup olmayacağı ile ilgili yaptığı beş yıllık projeksiyonlar çerçevesinde faydalanamayacağını düşündüğü 42.042.066 TL (31 Aralık 2017: 42.042.066 TL) tutarında devreden vergi zararları için karşılık ayırdıktan sonra, geri kullanabileceğini muhtemel gördüğü 685.985.855 TL (31 Aralık 2017: 403.362.140 TL) tutarındaki devreden vergi zararları için 135.791.912 TL (31 Aralık 2017: 82.171.169 TL) ertelenmiş vergi varlığı finansal tablolara yansıtılmıştır.

Kullanılmamış geçmiş yıl zararlarının son kullanma tarihleri aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
2019 yılında sona erecek	115.242.066	115.242.066
2020 yılında sona erecek	1.737.056	1.737.056
2021 yılında sona erecek	206.818.908	206.818.908
2022 yılında sona erecek	120.534.134	121.606.176
2023 yılında sona erecek	283.695.757	-
	728.027.921	445.404.206

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

19. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

<u>Ertelenmiş vergi (varlığı) / yükümlülüğü hareketleri:</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
1 Ocak itibarıyla açılış bakiyesi	80.160.836	85.080.746
Muhasebe politikası değişikliği sebebiyle toplam düzeltmeler	1.974.630	-
1 Ocak itibarıyla yeniden düzenlenmiş açılış bakiyesi	82.135.466	85.080.746
Kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilen	19.315.605	(3.187.271)
Özkaynak altında muhasebeleştirilen	10.783.532	-
30 Eylül itibarıyla kapanış bakiyesi	112.234.603	81.893.475

Kurumlar vergisi

	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Kısa Vadeli Varlıklar		
Ödenecek kurumlar vergisi	-	-
Peşin ödenen diğer vergi ve fonlar	(820.770)	(500.500)
	(820.770)	(500.500)

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan Şirket'in bağlı ortaklıklarını konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide mali tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, tam konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Türkiye'de kurumlar vergisi oranı %22'dir (31 Aralık 2017: %20).

Şirketler üçer aylık mali karları üzerinden %22 (31 Aralık 2017: %20) oranında geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 14 üncü gününe kadar beyan edip 17 inci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka mali borca da mahsup edilebilir.

Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez.

20. PAY BAŞINA KAZANÇ / (KAYIP)

30 Eylül 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren dönemler Grup hisselerinin ağırlıklı ortalaması ve birim hisse başına kar hesaplamaları aşağıdaki gibidir (nakit artışlarının bedelsiz hisse içermediği varsayılmıştır):

	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Temmuz- 30 Eylül 2018	1 Ocak- 30 Eylül 2017	1 Temmuz- 30 Eylül 2017
Tedavüldeki hisse senedinin ağırlıklı ortalama adedi	60.000.000.000	60.000.000.000	60.000.000.000	60.000.000.000
Ana ortaklık net dönem (zararı) / karı (TL)	(20.110.804)	(204.323)	(4.088.375)	7.706.331
Pay başına (kayıp) / kazanç (TL)	(0,0003)	(0,0000)	(0,0001)	0,0001

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Piyasa riski yönetimi

Faaliyetleri nedeniyle Grup, döviz kurundaki ve faiz oranındaki değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır.

Grup düzeyinde karşılaşılan piyasa riskleri, duyarlılık analizleri esasına göre ölçülmektedir.

Cari dönemde Grup'un maruz kaldığı piyasa riskinde ya da karşılaşılan riskleri ele alış yönteminde veya bu riskleri nasıl ölçtüğüne dair kullandığı yöntemde, önceki seneye göre bir değişiklik olmamıştır.

Kur riski yönetimi

Grup, döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların Türk Lirası'na çevrilmesinden dolayı kur değişikliklerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, yabancı para pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmektedir.

Aşağıdaki tablo 30 Eylül 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Grup'un yabancı para pozisyonu riskini özetlemektedir:

	30 Eylül 2018					
	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP	CAD	CHF
1. Ticari Alacak	457.394.791	752.480	65.158.454	-	950	(150)
2a. Parasal Finansal Varlıklar	248.775.779	2.199	35.790.606	-	-	-
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
3. Diğer	178.675.673	378.296	25.313.291	50.280	16.754	-
4. DÖNEN VARLIKLAR	884.846.243	1.132.975	126.262.352	50.280	17.704	(150)
5. Ticari Alacaklar	109.294.012	-	15.724.626	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
7. Diğer	833.521	31.130	93.093	-	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	110.127.533	31.130	15.817.719	-	-	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	994.973.776	1.164.105	142.080.071	50.280	17.704	(150)
10. Ticari Borçlar	190.050.799	(759.540)	27.998.631	-	(1.036)	142
11. Finansal Yükümlülükler	523.833.276	19.553.135	58.514.652	-	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	713.884.075	18.793.594	86.513.283	-	(1.036)	142
14. Ticari Borçlar	7.143.167	-	1.027.720	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	862.400.056	2.817.594	121.649.105	-	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	869.543.223	2.817.594	122.676.825	-	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	1.583.427.298	21.611.188	209.190.108	-	(1.036)	142
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	(13.672.600)	7.000.000	(8.000.000)	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	41.931.400	7.000.000	-	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	55.604.000	-	8.000.000	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu	(588.453.522)	(20.447.084)	(67.110.037)	50.280	18.740	(292)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(767.962.716)	(20.856.510)	(92.516.422)	-	1.986	(292)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(15.845.959)	(2.645.314)	-	-	-	-
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	365.616.743	-	52.602.941	-	-	-
24. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-
25. İhracat	700.495.648	2.500.000	98.628.897	-	-	-
26. İthalat	561.204.530	1.166.658	79.607.956	22.407	121.160	27.638

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)**Kur riski yönetimi (devamı)**

	31 Aralık 2017				
	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP	CAD
1. Ticari Alacak	211.988.361	986.846	46.122.484	-	-
2a. Parasal Finansal Varlıklar	176.457.417	1.107	39.077.232	-	-
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
3. Diğer	84.873.158	281.662	18.555.450	-	7.866
4. DÖNEN VARLIKLAR	473.318.936	1.269.615	103.755.166	-	7.866
5. Ticari Alacaklar	114.769.348	-	25.416.753	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
7. Diğer	291.849	20.290	47.684	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	115.061.197	20.290	25.464.437	-	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	588.380.133	1.289.905	129.219.603	-	7.866
10. Ticari Borçlar	121.482.960	844.308	26.197.800	423	-
11. Finansal Yükümlülükler	115.870.278	-	25.660.564	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	237.353.238	844.308	51.858.364	423	-
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	669.642.111	16.865.667	134.210.276	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	669.642.111	16.865.667	134.210.276	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	906.995.348	17.709.975	186.068.640	423	-
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	(35.805.000)	2.000.000	(9.600.000)	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	7.543.800	2.000.000	-	-	-
19.b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	43.348.800	-	9.600.000	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu	(318.615.215)	(16.420.070)	(56.849.037)	(423)	7.866
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(403.780.222)	(16.722.022)	(75.452.171)	(423)	-
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(9.371.897)	(2.484.662)	-	-	-
23. Döviz varlıklarının hedge edilen kısmının tutarı	288.427.563	-	63.875.000	-	-
24. Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-
25. İhracat	481.923.471	-	106.726.491	-	-
26. İthalat	389.520.721	793.527	85.513.460	6	130.384

Kur riskine duyarlılık

Grup başlıca Avro, ABD Doları cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

Ayrıca, Grup üretim taahhütlerine ilişkin oluşan yabancı para cinsinden alacaklarından doğan kur riski için gerçeğe uygun değere yönelik riskten korunma işlemi yapmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)**Kur riski yönetimi (devamı)**

Aşağıdaki tablo, Grup'un Avro, ABD Doları ve GBP kurlarındaki %20'lik değişime olan duyarlılığını göstermektedir. Kullanılan %20'lik oran, kur riskinin üst düzey yönetime Grup içinde raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade eder. Grup'un raporlama tarihinde maruz kaldığı kur riskine ilişkin duyarlılık analizleri, mali yılın başlangıcındaki değişikliğe göre belirlenir ve tüm raporlama dönemi boyunca sabit tutulur. Negatif tutar Avro, ABD Doları ve GBP'nin TL karşısında %20'lik değer artışının gelir tablosundaki etkisini ifade eder.

30 Eylül 2018

	Kar / Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 20 değerlenmesi halinde				
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(24.496.424)	24.496.424	(24.496.424)	24.496.424
2 - ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları net etki (1 +2)	(24.496.424)	24.496.424	(24.496.424)	24.496.424
Avro'nun TL karşısında % 20 değerlenmesi halinde				
4 - Avro net varlık / yükümlülüğü	(93.289.663)	93.289.663	(93.289.663)	93.289.663
5 - Avro riskinden korunan kısım (-)	36.561.674	(36.561.674)	36.561.674	(36.561.674)
6- Avro net etki (4+5)	(56.727.989)	56.727.989	(56.727.989)	56.727.989
CAD'nin TL karşısında % 20 değerlenmesi halinde				
7- CAD döviz net varlık / yükümlülüğü	17.224	(17.224)	17.224	(17.224)
8- CAD döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- CAD Döviz Varlıkları net etki (16+17)	17.224	(17.224)	17.224	(17.224)
GBP'nin TL karşısında % 20 değerlenmesi halinde				
10- GBP döviz net varlık / yükümlülüğü	78.516	(78.516)	78.516	(78.516)
11- GBP döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
12- GBP Döviz Varlıkları net etki (16+17)	78.516	(78.516)	78.516	(78.516)
CHF'nin TL karşısında % 20 değerlenmesi halinde				
10- CHF döviz net varlık / yükümlülüğü	(357)	357	(357)	357
11- CHF döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
12- CHF Döviz Varlıkları net etki (16+17)	(357)	357	(357)	357
TOPLAM (3 + 6 + 9 + 12)	(81.129.030)	81.129.030	(81.129.030)	81.129.030

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)**Kur riski yönetimi (devamı)****Kur riskine duyarlılık (devamı)**

31 Aralık 2017			
Kar / Zarar		Özkaynaklar	
Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 20 değerlenmesi halinde			
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(12.386.972)	12.386.972	(12.386.972)
2 - ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-
3 - ABD Doları net etki (1 +2)	(12.386.972)	12.386.972	(12.386.972)
Avro'nun TL karşısında % 20 değerlenmesi halinde			
4 - Avro net varlık / yükümlülük	(51.340.365)	51.340.365	(51.340.365)
5 - Avro riskinden korunan kısım (-)	57.685.513	(57.685.513)	57.685.513
6 - Avro net etki (4+5)	6.345.148	(6.345.148)	6.345.148
CAD'nin TL karşısında % 20 değerlenmesi halinde			
7 - CAD döviz net varlık / yükümlülüğü	4.724	(4.724)	4.724
8 - CAD döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-
9 - CAD Döviz Varlıkları net etki (16+17)	4.724	(4.724)	4.724
GBP'nin TL karşısında % 20 değerlenmesi halinde			
10 - GBP döviz net varlık / yükümlülüğü	(430)	430	(430)
11 - GBP döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-
12 - GBP Döviz Varlıkları net etki (16+17)	(430)	430	(430)
TOPLAM (3 + 6 + 9 + 12)	(6.037.530)	6.037.530	(6.037.530)

22. FİNANSAL ARAÇLAR**Gerçeğe uygun değer tahmini**

Grup, finansal tablolarında gerçeğe uygun değerleri ile yansıtılan finansal araçlarını her finansal araç sınıfının değerlendirme girdilerinin kaynağına göre, üç seviyeli hiyerarşi kullanarak, aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır.

Seviye 1: Belirlenen finansal araçlar için aktif piyasada işlem gören (düzeltilmemiş) piyasa fiyatı kullanılan değerlendirme teknikleri

Seviye 2: Dolaylı veya dolaysız gözlemlenebilir girdi içeren diğer değerlendirme teknikleri

Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa girdilerini içermeyen değerlendirme teknikleri

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

22. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Riskten korunma amaçlı türev araçlar				
Dövizli işlem kontratları (Forward)	-	15.845.959	-	15.845.959
Riskten korunma amaçlı olmayan türev araçlar				
Para alım satım opsiyonları	-	24.893.086	-	24.893.086
	-	40.739.045	-	40.739.045

Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme metodları kullanılarak tespit edilmiştir. Ancak, gerçeğe uygun değeri belirlemek için piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler gereklidir. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup'un bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, finansal araçların gerçeğe uygun değerinin tahmininde kullanılmıştır:

Finansal varlıklar

Nakit ve nakit benzeri değerlerin önemli bir kısmının kısa vadeli olması nedeniyle, kayıtlı değerlerinin gerçeğe uygun değerlerine yakınsadığı öngörülmektedir.

Ticari alacakların kayıtlı değerlerinin gerçeğe uygun değeri yansıttığı öngörülmektedir.

Finansal yükümlülükler

Kısa vadeli finansal ve ticari borçların gerçeğe uygun değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Uzun vadeli finansal borçların tahmini gerçeğe uygun değeri, cari piyasa faiz oranları kullanılarak iskonto edilmiş nakit akımlarının bulunmasıyla hesaplanmıştır

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

22. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

	Krediler ve alacaklar (nakit ve nakit benzerleri dahil)	Satılmaya hazır finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan tutarlar	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri	Not
30 Eylül 2018						
<u>Finansal varlıklar</u>						
Nakit ve nakit benzerleri	10.688.733	-	-	-	10.688.733	
Ticari alacaklar	742.354.991	-	-	-	742.354.991	8
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	34.830.295	-	-	-	34.830.295	7
Finansal kiralama alacakları	215.615.804	-	-	-	215.615.804	
Finansal yatırımlar	28.002.821	25.580.447	-	-	53.583.268	
<u>Finansal yükümlülükler</u>						
Finansal borçlar	-	-	-	(1.771.784.175)	(1.771.784.175)	14
Ticari borçlar	-	-	-	(271.645.900)	(271.645.900)	8
İlişkili taraflara borçlar	-	-	-	(4.655.685)	(4.655.685)	7
Türev araçlar	-	-	(40.739.045)	-	(40.739.045)	
31 Aralık 2017						
<u>Finansal varlıklar</u>						
Nakit ve nakit benzerleri	16.241.710	-	-	-	16.241.710	
Ticari alacaklar	501.742.473	-	-	-	501.742.473	8
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	29.316.824	-	-	-	29.316.824	7
Finansal kiralama alacakları	158.990.751	-	-	-	158.990.751	
Finansal yatırımlar	17.333.500	9.725.860	-	-	27.059.360	
<u>Finansal yükümlülükler</u>						
Finansal borçlar	-	-	-	(1.173.048.215)	(1.173.048.215)	14
Ticari borçlar	-	-	-	(182.020.930)	(182.020.930)	8
İlişkili taraflara borçlar	-	-	-	(8.032.624)	(8.032.624)	7
Türev araçlar	-	-	(18.808.037)	-	(18.808.037)	

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2018 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

23. RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

- 1) Şirket, 30 Ekim 2018 tarihli Özel Durum Açıklaması'nda Şirketimiz ile Industria Italiana Autobus S.p.A. (IIA) arasındaki Tesis Kullanım Sözleşmesi çerçevesinde, 50,9 milyon Euro olarak gerçekleşen, IIA'nın 2018 yılı içinde farklı müşteriler için ayrı ayrı zamanlarda alınan mamul ve yarı mamul siparişlerinin, 33 Milyon Euro'luk kısmının teslim edildiğini KAP'ta duyurmuştur.

24. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR

a) Konsolidasyon Yöntem Değişikliği

- 1) Şirket'in %25 oranında ortağı olduğu Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş. (Karsan Pazarlama)'de sahip olduğu B Grubu paylara ait yönetsel imtiyaz 28 Eylül 2017 tarihinde düzenlenen Karsan Pazarlama Genel Kurulu'nda yapılan esas sözleşme değişikliği ile kaldırılmıştır. Bu kapsamda, Şirketin, Karsan Pazarlama'da sahip olduğu ortaklık oranı dikkate alındığında, Karsan Pazarlama üzerinde kontrol gücü kalmamıştır. Dolayısıyla, Şirket'in 30 Eylül 2017 tarihli özet konsolide finansal tablolarından başlamak üzere Karsan Pazarlama, tam konsolidasyon yerine özkaynak yöntemiyle konsolidasyona dahil edilmektedir. İmtiyaz hakkının iptali nedeniyle Şirket'in 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren konsolide özkaynak değişim tablosunda 39.142.922 TL tutarında artış meydana gelmiştir.

b) Diğer Hususlar

- 1) Şirket 24 Mart 2017 tarihli Özel Durum Açıklamasında; Şirket ve Bozankaya Otomotiv'in; toplu taşıma araç tasarımı, üretimi ve satışlarında daha rekabetçi olabilmek için farklı projelerde iş birliği potansiyellerini değerlendirme kararları çerçevesinde 3 yıl süreli bir "Stratejik İş Birliği ve Üretim ve Tedarik Sözleşmesi" imzalamış oldukları; buna göre, Şirket'in Bursa'daki fabrikalarında, Bozankaya'nın talebine bağlı olarak, Bozankaya'nın tüm haklarına sahip olduğu 10,5 m., 12 m., 18 m. ve 25 m. elektrikli otobüslerin üretimini, sözleşmede belirlenen esaslar ve şartlar dahilinde, Bozankaya adına yerine getireceği açıklanmıştır. Söz konusu sözleşme kapsamında, Şirket'in Bursa'daki fabrikalarında hat kurulumu yapılmış olup, 2018 yılı başı itibarıyla üretime başlanmıştır. Bu sözleşme kapsamında yıllık 300 adet elektrikli otobüs üretilmesi hedeflenmektedir.
- 2) 26 Aralık 2016 tarihinde alınan yönetim kurulu kararı neticesinde; 17 Ocak 2017 tarihinde, Grup ürettiği araç ve yedek parçaların yurt içi ve yurt dışı satış ve pazarlama faaliyetlerinin merkezi koordinasyonunu sağlamak, yurtdışı ihaleleri ve ihracat faaliyetlerini takip etmek amacıyla, merkezi İstanbul, kuruluş sermayesi 5.000.000 TL ve sermayesinin tamamı Grup tarafından taahhüt edilecek şekilde Karsan İç ve Dış Ticaret A.Ş. unvanlı bir şirket kurulmuştur.